

Αλφα

ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ

ΣΑΒΒΑΤΟ 4 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1997 • ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ • ΓΡΑΦΕΙΑ: ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΥ 45 • ΕΤΟΣ 3ο • ΦΥΛΛΟ 104ο • ΔΡΑΧΜΕΣ 200

Να μην αφήσουμε το σκοτάδι να πνίξει τις γειτονιές μας

Την Κυριακή 28 Σεπτεμβρή, μια αγέλη ανθρωποειδών εισέβαλε στο αυτοδιαχειριζόμενο στέκι "Ανω Κάτω Πατησίων". Τα αποβράσματα έσκισαν έντυπα, έσπασαν έπιπλα, βρώμισαν τους τοίχους με εμετικά θραύσματα της ρυπαρής και ρυπογόνου ιδεοληψίας τους. Στο τέλος περιέλουσαν το χώρο με βενζίνη και τον πυρπόλησαν αποδεικνύοντας ότι η δαρβινική εξέλιξη των ειδών μπορεί να αναστραφεί... και τα θηλαστικά να εκπέσουν στην κατάσταση των ερπετών. Οι ζημιές που υπέστη το στέκι είναι μεγάλες και θα χρειαστεί αρκετή προσπάθεια για να ξαναλειτουργήσει.

Ήδη από το απόγευμα της Κυριακής άρχισαν οι πρώτες κινήσεις για αλληλεγγύη στο δοκιμαζόμενο ελευθεριακό εγχείρημα και αντίσταση στις άθλιες προκλήσεις των ελεεινών υποκειμένων. Προκλήσεις που συνεχίζονται: Ενέδρες σε συντρόφους, αναγραφή συνθημάτων βοθορειδούς περιεχομένου, τηλεφωνικές απειλές. Το βράδυ της Δευτέρας πραγματοποιήθηκε

ανοιχτή συνέλευση στην αυλή του πυρπολημένου στεκιού, όπου αποφασίστηκε να πραγματοποιηθεί αντιφασιστική πορεία, το μεσημέρι του Σαββάτου.

Το περιστατικό των Πατησίων προκαλεί - πέρα από θλίψη για την παρακμή της ελληνικής κοινωνίας - κύματα οργής. Οργή που δεν έχει σα στόχο μόνο τα ανθρωπόμορφα περιπτώματα που ανέλαβαν το ρόλο του φυσικού αυτοργού της ασχίμιας. Το πρόβλημα δεν περιορίζεται μόνο στη συγκεκριμένη τσογλανοσυμμορία ή σε κάμποσες άλλες παρόμοιες με αυτήν. Ο νεοφασισμός δεν είναι ένα αυτονομημένο κοινωνικό φαινόμενο με τη δικιά του ιδιαίτερη δυναμική. Αποτελεί γνήσιο τέκνο της κυρίαρχης ιδεολογίας, των μηχανισμών προπαγάνδας της οικονομικοπολιτικής ελίτ, των κρατικών μηχανισμών, του πολιτισμού του χρήματος και της βίας. Ο νεοφασισμός στηρίζεται σε τρία θεμέλια:

- α) το ρατσισμό
- β) τον εθνικισμό
- γ) τον κρατικό αυταρχισμό

Περί ρατσισμού

Αν και πολύ συχνά άκουμε - ως γνωστόν η επανάληψη είναι μητέρα της μάθησης - ότι στην Ελλάδα δεν υπάρχει ρατσισμός, η πραγματικότητα είναι εκ διαμέτρου αντίθετη.

- κάθε χρόνο δεκάδες αλλοδαποί πέφτουν θύματα "εκπυρσοκροτούντων" αστυνομικών περιστροφών και στρατιωτικών ναρκοπεδίων, στην προσπάθεια τους να περάσουν τα σύνορα για να μπορέσουν να επιβιώσουν.

- η αστυνομική βία και αυθαιρεσία σε βάρος των αλλοδαπών ξεπερνάει κάθε όριο.

- οι αλλοδαποί στερούνται κάθε κοινωνικού δικαιώματος και πολιτικής ελευθερίας, ζώντας σε καθεστώς παρανομίας, υπό τη συνεχή απειλή της απέλασης.

- τα ΜΜΕ παρουσιάζουν τους αλλοδαπούς σαν υπεύθυνους για την ανεργία - πράγμα αναπόδεικτο επιστημονικά - και την εγκλη-

συνέχεια στη σελίδα 2

- Οι στυλοβάτες της κοινωνίας - George Grosz (1926)

Η φωτιά δεν μας καίει...

Το μεσημέρι της Κυριακής 28/9, ομάδα κοινωνικών σκουπιδιών με όραμα την εθνική ιδέα και σύμβολο τη σβάστικα (αυτή που απλώνονταν στην κατοχή συμβολίζοντας το θάνατο που είχε εξαπλώσει) εισέβαλε από τη μάντρα του Αυτοδιαχειριζόμενου Στεκιού Άνω-Κάτω Πατησίων και αφού κατέστρεψε ό,τι μπορούσε, έβαλε φωτιά καίγοντας το.

Προφανώς μετά από παρακολούθηση (ώστε να είναι βέβαιοι ότι εκείνη την ώρα το στέκι δεν έχει κόσμο, φοβούμενοι οι θρασυδείλοι μήπως και βρουν μπροστά τους άλλους) πηδήξαν από τη μάντρα, ξεσκίσανε με μανία ο,τιδήποτε έντυπο, σπάσανε οποιοδήποτε έπιπλα και ρίξαν βενζίνη βάζοντας φωτιά. Το αποτέλεσμα ήταν να πέσει η ταρατσα την οποία σπαταλήσαμε εκατοντάδες χιλιάδες και πολλές ημέρες εργασίας για να την φτιάξουμε και να προκληθεί ά-

μεσος κίνδυνος να πάρουν φωτιά κι άλλα σπία. Γκρεμίστηκε έτσι προσωρινά ένας χώρος ελευθερίας και επικοινωνίας στους καιρούς της απομόνωσης και της απάθειας.

Για μας δεν ήταν κεραυνός εν αιθρία. Για άλλη μια φορά μία συμμορία από αρρωστημένα ψυχανώματα κωλόπαιδα χρησιμοποιεί το

... η φωτιά καίει μέσα μας

μόνο μέσο που διαθέτει για να αγωνιστεί: την θρασυδειλή βία. Ας θυμηθούμε το χαράκωμα της μαθητρίας στο Πολυκαλαδικό Αμπελοκήπων, την εισβολή στην κατάληψη στέγης της Λέλας Καραγιάννη μετά το Μακεδονικό Συλλαλητήριο, τις επιθέσεις σε μετανάστες στην Κυψέλη και όχι μόνο, το μαχαίρωμα έξω από την κατάληψη στέγης της Αλκαμένους, τα ρατσιστικά πογκρόμ απ' αυτούς που ονειρεύο-

νται πολέμους και κρεματόρια.... Ας θυμηθούμε πριν κάποια χρόνια τον εμπρησμό στον Ξεώνα προσφύγων του Ροστόκ της Γερμανίας όπου τα εκεί ξυρισμένα κεφάλια κάψανε ζωντανούς μετανάστες, ενώ οι περίοικοι που είχαν μαζευτεί τριγύρω, τους επευφημούσαν. Όλα αυτά στο όνομα της Μεγάλης και Αρίας Γερμανίας

Το χθεσινό γεγονός θα μπορούσαμε να το συμπεριλάβουμε στο εδώ κτίσιμο μιας αντίστοιχης Μεγάλης Ιδέας που προβάλλεται απ' αυτούς που καθημερινά μας εκμεταλλεύονται και μας κοροϊδεύουν. Αυτοί που συντηρούν αυτή την ιδέα είναι έλληνες αστυνομικοί και στρατιωτικοί που συχνά βασανίζουν και δολοφονούν μετανάστες, είναι αφεντικά που τους εκμεταλλεύονται για ένα κομμάτι ψωμί,

συνέχεια στη σελίδα 2

Ο ΚΟΣΜΟΣ ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΟΙΧΟ

Ένθετο αφιέρωμα για τις φυλακές

Πέρα από παραφυλολογίες, ψεύδη, κρατική προπαγάνδα και ιδεοληψίες. Βιωματικές αφηγήσεις μέσα από το αντιεξουσιαστικό πρίσμα. Συνεντεύξεις με τους Γιώργο Μπαλάφα, Σπύρο Δαπέργολα και Παναγιώτη Δρυμνή.

Σελ. 5-8

ΟΙ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΕΧΟΥΝ ΤΟ ΛΟΓΟ: απ' το Μινιόν στη Σόφτεξ

Οι τελευταίες εξελίξεις στο χώρο του Μινιόν - που ήταν προβλέψιμες και αναμενόμενες εδώ και καιρό - έχουν αναγκάσει τους εργαζόμενους της εταιρείας να πάρουν την κατάσταση στα χέρια τους, μια και καταλαβαίνουν ότι το εργασιακό τους μέλλον εκεί είναι αβέβαιο.

Η πορεία του πολυκαταστήματος τα προηγούμενα χρόνια - με τη συνεχή μείωση του τζίρου, με τις ακάλυπτες επιταγές, τις διαμαρτυρημένες συναλλαγματικές ύψους 16 εκατομμυρίων, τις καθυστερημένες καταβολές μισθών και με το παιχνίδι της ανταλλαγής ή, πιο καλά, του χαρίσματος της επιχείρησης από τον ένα ιδιοκτήτη στον άλλο - φαίνεται να έχει οδηγήσει τα πράγματα σε ένα οριακό σημείο, δημιουργώντας χρέη που ξεπερνούν τα 4 δισεκατομμύρια.

Οι εργαζόμενοι κινητοποιήθηκαν άμεσα, θέλοντας να διασφαλίσουν τις θέσεις εργασίας, και εμπόδισαν τους προμηθευτές να προχωρήσουν στις κατασχέσεις, περιφρουρώντας τα εμπορεύματα της επιχείρησης.

Το σωματείο των υπαλλήλων στο Μινιόν - που πολλές φορές στο παρελθόν έχει δώσει σχετικά καλά δείγματα αγωνιστικότητας, παρά τις ανόητες ανακοινώσεις της ηγεσίας σχετικά με την "κερδοφορία" της επιχείρησης - ξεκίνησε τις κινητοποιήσεις πριν από εβδομάδες. Ξεπέρασε όλα τα εμπόδια των εργοδοτών, όπως τις μηνύσεις εναντίον συγκεκριμένων συνδικαλιστών και τις πιέσεις για εξεύρεση εναλλακτικής λύσης (στην προκειμένη περίπτωση ση-

μaine μείωση των αποδοχών).

Οι εργαζόμενοι στο κατάστημα βρήκαν απέναντί τους, από την πρώτη στιγμή, την αστυνομία, τους δικαστικούς λειτουργούς, αλλά κυρίως τα ΜΜΕ.

Ο τύπος και τα ραδιοτηλεοπτικά, μέσα σε μία καλοοργανωμένη προσπάθεια συκοφάντησης του αγώνα, ξεπέρασαν σε αποτελεσματικότητα και τους καλύτερους μηχανισμούς καταστολής. Δεν είναι καθόλου τυχαίο, ότι τη στιγμή που οι υπάλληλοι του Μινιόν βρίσκονταν στο δρόμο για την υπεράσπιση των δικαιωμάτων τους και της δουλειάς τους, είδαν το φως της δημοσιότητας αποκαλύψεις για τη δράση κυκλώματος εκβιαστών που εισέπραττε χρήματα από πελάτες προκειμένου να μην αποκαλύψει ότι διέπραξαν μικροκλοπές στο χώρο του καταστήματος. Σχεδόν ταυτόχρονα με τις κινητοποιήσεις των υπαλλήλων γέμισαν τα παράθυρα των καναλιών με αγανακτισμένους πολίτες - "θύματα των εκβιαστών". Αποκαλύψεις που, ακόμα και αν έχουν σχέση με την πραγματικότητα, βαρύνουν τους εργοδότες και όχι τους εργαζόμενους, μια και οι συγκεκριμένοι υπάλληλοι ήταν της ασφάλειας του καταστήματος και φέρονταν ότι εκτελούσαν εντολές των ανωτέρων τους.

Τη μεγαλύτερη απογοήτευση γνώρισαν όμως όσοι είχαν ακόμα την αυταπάτη ότι σε τέτοιου είδους προβλήματα μπορούν να βρεθούν κυβερνητικές λύσεις. Ο υφυπουργός εργασίας, ούτε λίγο ούτε πολύ, είπε στους εκπροσώπους των εργαζομένων ότι είναι οι

ίδιοι υπεύθυνοι για την επιλογή τους να δουλέψουν σε ιδιωτική επιχείρηση. Πρόσθεσε μάλιστα: "εσείς μπορεί να πιστεύετε σε διαφορετική οικονομία".

Το χειρότερο είναι όμως ότι με όλα αυτά άνοιξε η όρεξη Ελλήνων επιχειρηματιών και ξένων πολυεθνικών που κινούνται στο χώρο των σουπερμάρκετ και των πολυκαταστημάτων.

Την επιχείρηση μέχρι στιγμής φαίνεται να διεκδικεί ο παλιός ιδιοκτήτης Γεωργακάς, ο οποίος είναι πρόθυμος να τη χρηματοδοτήσει με 400 εκατομμύρια, εφόσον την παραλάβει "ελευθέρως", ενώ συζητείται και η περίπτωση απόλυσης μεγάλου αριθμού εργαζομένων. Ο αγώνας κλιμακώθηκε την Πέμπτη με συγκέντρωση διαμαρτυρίας έξω από το Μινιόν, στην οποία συμμετείχαν εργαζόμενοι από πολλά σωματεία της Αθήνας.

Το ίδιο σκηνικό παρουσιάζεται και σε μία άλλη μεγάλη επιχείρηση, της οποίας η πορεία πριν ένα χρόνο απέκτησε δημοσιότητα. Διεθνείς κολοσσοί από την Ελλάδα και όλο τον κόσμο έχουν πέσει πάνω στην Αθηναϊκή Χαρτοποιία Σόφτεξ, μετά την απόφαση για την ιδιωτικοποίησή της.

Βέβαια κανείς από τους ενδιαφερόμενους δεν φαίνεται πρόθυμος να καλύψει το χρέος της εταιρείας που αγγίζει τα 60 δις. Όλοι ζητούν να αγοράσουν μόνο τα παραγωγικά στοιχεία της Σόφτεξ, θέτοντας όμως και έναν πιο σκληρό όρο: την απόλυση 600 περίπου εργαζομένων.

Τ.Χ.

Η φωτιά δεν μας καίει...

συνέχεια από την πρώτη σελίδα

είναι αυτοί που θα προτιμούσαν η μόνη διέξοδος στην καθημερινή υποταγή να είναι η ελεγχόμενη στους ναούς της κατανάλωσης ψευδοδιασκέδαση. Είναι αυτοί που χτυπάνε με τους έμμισθους ροπαλοφόρους οποιαδήποτε διεκδίκηση της κοινωνίας, οποιαδήποτε απόπειρα αντίστασης στην ληστεία που μας επιβάλλει το Ελληνικό Κράτος και η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τα Ελληνικά Ροστόκ έχουν ξεκινήσει και δεν είναι μόνο οι περιθωριακοί ναζήδες που τα κάνουν. Είναι η απάθεια απέναντι στην καθημερινή ρατσιστική προπαγάνδα. Είναι το ύπουλο γέλιο της τηλεχαυνωμένης κοινωνίας στο άκουσμα δολοφονίας Αλβανών στα σύνορα. Είναι η αίσθηση υπερηφάνειας που διακατέχουν το ελληνικό λαό όταν ο ελληνικός στρατός μπαίνει στα Τίρανα. Είναι τέλος το ελληνικό Κράτος που φωνάζει πιο υστερικά κι απ' τον πιο ορκισμένο φασίστα "έξω οι ξένοι" με καθημερινούς βασανισμούς και δολοφονίες μεταναστών. **Και είναι όλοι αυτοί η ηθικοί αυτουργοί του εμπρησμού.**

Και τους πληροφορούμε ότι αυτό το χτύπημα δεν θα σταθεί ικανό να μας νικήσει. Αυτοί που κάψανε χτες το στέκι δεν μπόρεσαν να καταστρέψουν το πιο σημαντικό. Την πίστη σ' αυτό που κάνουμε, την απο-

φασιστικότητα να συνεχίσουμε στο δρόμο που ξεκινήσαμε εδώ και ένα χρόνο με εκδηλώσεις συνειρήσεως, επικοινωνίας και αντιπληροφόρησης, προτείνοντας έναν άλλο πολιτισμό ελευθερίας και αλληλεγγύης. Και αυτό είναι ακριβώς που ενοχλεί τους ηθι-

κούς και φυσικούς αυτουργούς του εμπρησμού.

...η φωτιά καίει μέσα μας!

Δεν ξεχνάμε - Δεν συγχωρούμε

Αυτοδιαχειριζόμενο Στέκι Άνω-Κάτω Πατησίων και σύντροφοι/ισσες

Να μην αφάσουμε το σκοτάδι να πνίξει τις γειτονιές μας

συνέχεια από την πρώτη σελίδα

ματικότητα - πράγμα ατεκμηρίωτο στατιστικά.

• οι κοινωνικές μειονότητες - οι τσιγγάνοι και οι ομοφυλόφιλοι είναι τα πιο ακραία παραδείγματα - ζουν ουσιαστικά σε γκέτο σαν πολίτες δεύτερης κατηγορίας.

• οι άνθρωποι με ειδικές ανάγκες δεν έχουν πρακτικά προσβάσεις στην κοινωνικότητα και την εργασία

Στη μεταμοντέρνα κοινωνία που ζούμε, ο "ξένος" - όποιος περιεχόμενο κι αν παίρνει αυτή η λέξη - χρησιμοποιείται από την οικονομική εξουσία σε βολικό εργαλείο υπερεκμετάλλευσης κι από την πολιτική εξουσία σαν αποδιοπομπαίος τράγος που του "φορτώνεται" η τρέχουσα μιζέρια κι εξαθλίωση της κοινωνίας.

- Περί εθνικισμού

Αν και οι τελευταίοι διπλωματικοί ελιγμοί της κυβέρνησης στα "εθνικά θέματα" έκαναν πολλούς να πιστέψουν το αντίθετο, ο εθνικισμός εξακολουθεί να είναι έντονος

• ο άτυπος πόλεμος στους αιθέρες του Αιγαίου γεμίζει ολοένα και περισσότερα φέρετρα.

• αμύθητα ποσά ξοδεύονται για την αγορά υπερσύγχρονων οπλικών συστημάτων.

• εκπαιδευτικό σύστημα, ΜΜΕ και καθεστωτικοί διανοούμενοι επαναφέρουν στο προσκήνιο το ιδεολόγημα του "ελληνοχριστιανικού πολιτισμού".

• οι γειτονικοί λαοί παρουσιάζονται είτε σαν αιμοβόροι εχθροί, είτε σαν πρόσφορα αντικείμενα εκμετάλλευσης.

• οι εθνοτικές και θρησκευτικές μειονότητες - τούρκοι, μουσουλμάνοι, μακεδόνες - δεν απολαμβάνουν στοιχειώδη ανθρώπινα δικαιώματα.

• ο στρατός και οι μυστικές υπηρεσίες αναγορεύονται σε φύλακες-αγγέλους του λαού.

• οι εθνικιστικές συμμορίες αυξάνουν τα ερείσματα τους στο στρατό και τα σώματα ασφαλείας.

Ο εθνικισμός είναι το πλέον κατάλληλο ιδεολόγημα για να ενοποιείται η κοινωνία - πέρα από ταξικές και άλλες διαφορές - υπό την ηγεσία της κύριαρχης ελίτ. Επιπλέον προσδίδει την αναγκαία ηθική δικαιολόγηση στα ιμπεριαλιστικά-επεκτατικά της σχέδια.

- Περί κρατικού αυταρχισμού

Αν και η πολιτική και πνευματική ηγεσία διατείνεται ότι ζούμε σε μια ελεύθερη και ανοιχτή κοινωνία, το κράτος καλείται να γίνει, και γίνεται, ολοένα και πιο αυταρχικό

• στην δημοσιογραφία και μεταμοντέρνοι διανοούμενοι αποθεώνουν την καταστολή, διογκώνουν την εγκληματικότητα, παρουσιάζουν σαν ανύπαρκτη την αστυνομία, εμφανίζουν το συνδικαλισμό και την πολιτική δράση σαν απειλές για το "μέσο πολίτη".

• τα ΜΜΕ αποσιωπούν τα εγκλήματα των μηχανισμών καταστολής και προβάλλουν τους αστυνομικούς σαν τα μόνιμα θύματα των αδιάστατων κακοποιών.

• ένα πλέγμα νόμων ολοκληρωτικής έμπνευσης ψηφίζεται - με αποκορύφωμα τη συνθήκη του Σένγκεν - που παραβιάζει βάναυσα ακόμα κι αυτήν την αστική νομιμότητα.

• γνωστοί δικαστές κάνουν λόγο για "επικείμενους" νόμους τους οποίους χλευάζουν οι "κακοποιοί".

Το κράτος πρέπει να γίνει πιο αυταρχικό για να μπορέσει να ελέγξει - όσο το δυνατόν - τις αντιδράσεις, είτε ενστικτώδεις είτε συνειδητές, ενάντια στην εξαθλίωση και τη μιζέρια που αφήνει στο πέρασμά της η νεοφιλελεύθερη λαίλαπα. Για να καταστεί δυνατό κάτι τέτοιο επιστρατεύεται η κινδυνολογία που ακουμπάει τις φοβίες του "μέσου πολίτη".

-Αντί epilόγου

Τα νεοφασιστικά μιάσματα έχοντας γαλουχηθεί από τις υψιπετείς ιδέες της ανωτερότητας της φυλής, του μεγαλείου του έθνους και της κοινωνικής "Τάξης", αναλαμβάνουν τις βρώμικες δουλειές. Εκεί που για λόγους πολιτικούς ή πρακτικούς δεν μπορεί να φτάσει το περίστροφο και το κλομπ του μπάτσου, το μικρόφωνο του δημοσιογράφου και η γραφίδα του καθεστωτικού διανοούμενου, αναλαμβάνουν δράση. Εχθροί τους, οι αλλοδαποί, οι μειονότητες, οι αναρχικοί, οι κάθε λογής διαφορετικοί. Ιδεολογία τους, το Έθνος, η Φυλή, η Τάξη. Όραμα τους, να πνίξουν με το σκοτάδι τους τις γειτονιές μας. **Να τους σταματήσουμε!**

Κ.Φ.

Αδιόριστοι στη βιομηχανία της γνώσης

Το κείμενο αυτό θέλει να αποδώσει το κλίμα που επικράτησε τον τελευταίο μήνα στις συνελεύσεις και τις κινητοποιήσεις των αδιόριστων εκπαιδευτικών και είναι γραμμένο με βάση τις εμπειρίες τις οποίες αποκόμισε ο υπογράφων, συμμετέχοντας σε αυτές.

Τρίτη 26 Αυγούστου. Πολυτεχνείο. Συνέλευση αδιόριστων εκπαιδευτικών. Το αμφιθέατρο είναι ασφυκτικά γεμάτο. Όσοι παίρνουν το λόγο εκφράζουν μία ιδιαίτερα αγωνιστική διάθεση. Οι λίγοι που μιλούν για διαπραγματεύσεις και αμοιβαίο συμβιβασμό με την κυβέρνηση απομονώνονται γρήγορα. Η επετηρίδα είναι το βασικό θέμα των ομιλιών. Κάποιοι έχουν βέβαια αντιληφθεί ότι το νομοσχέδιο Αρσένη έχει γενικότερες και σοβαρότερες συνέπειες. Γι' αυτό επιχειρηματολογούν ενάντια στον εκσυγχρονισμό της αξιολόγησης των μαθητών, ενάντια στην αξιολόγηση των καθηγητών κ.ο.κ.. Είναι διάχυτη η άποψη ότι ενδεχόμενες κινητοποιήσεις άλλων κομματιών που θίγονται από το νομοσχέδιο θα διευκολύνουν και τον αγώνα των αδιόριστων. Σιγά-σιγά όμως, εκτρέφεται μία λογική που εγκλωβίζει τον αγώνα των αδιόριστων στις εκτιμήσεις για τις κινήσεις των άλλων και τον εξαρτά άμεσα από τις μεθοδεύσεις των συνδικαλιστικών ηγεσιών. Η συνέλευση διακόπτεται απότομα, καθώς γίνεται δεκτή πρό-

ταση για άμεση κατάληψη ενός γραφείου εκπαίδευσης της Νομαρχίας. Η κατάληψη γίνεται, αλλά είναι μόνο συμβολική. Δύο τρεις εμποδίζονται να μπουν στο κτήριο, μπαίνει όμως ανενόχλητος ένας μπάτσος... Τα συνθήματα φουντώνουν μόλις εμφανίζονται οι δημοσιογραφικές κάμερες...

Πέμπτη 28 Αυγούστου. Ξεκινά πορεία 5000 ατόμων από την Κάνιγγος προς τη Βουλή. Εκεί η κεφαλή της πορείας επιτίθεται με γροθιές και κλωτσιές στους παραταγμένους μπερεδάκηδες. Αυτοί υποχωρούν, ανασυντάσσονται, βγάζουν τα κλόμπς και μας απωθούν πιο πίσω. Εμφανίζονται τότε οι διάφοροι εκτονωτές της πορείας: "Μην βρίζετε τους δημοσιογράφους. Τι θα γράψουν αύριο για εμάς;" φωνάζει ένας βαλτός (μέλος του ΚΚΕ πιθανότατα). Τελικά, αφού φωνάζουμε συνθήματα, φεύγουμε άπραγοι.

Λίγες μέρες μετά, συνέλευση στο Εργατικό Κέντρο. Κλούβα στη γωνία, μπάτσοι απέναντι από την είσοδο. Η συνέλευση γίνεται σε συνθήκες ανυπόφορες...

Πολύς κόσμος σε μία μακρόστενη αίθουσα, πολλή ζέστη, δύσκολα ακούγονται όσοι μιλούν. Οι ίδιοι πάνω κάτω ομιλητές λένε μέσες άκρες τα ίδια. Είναι φανερό ότι οι συνελεύσεις φιλοξενούν, από τη μια μεριά, κάθε είδους εξωκοινοβουλευτικές αριστεριστικές ομάδες και, από την άλλη, πλήθος αδιόριστων που ανησυχούν για την κατάργηση της επετηρίδας. Και ενώ οι δεύτεροι είναι έτοιμοι να συζητήσουν το καθετί και με τον καθένα, προκειμένου να διοριστούν, οι πρώτοι βρίσκονται μέσα στην καλή χαρά, καθώς εμφανίστηκε γι' αυτούς ένα κατάλληλο πεδίο για να αναγεννήσουν τον παλιό τους εαυτό των φοιτητικών αμφιθεάτρων. Μέσα στο κλίμα αυτό, εκφράζεται για πρώτη φορά μία λογική που αρνείται να συντηρητικά απήματα του Δ.Σ. της ένωσης των αδιόριστων. Αντί για 40.000 διορισμούς ζητάμε κοινωνικό μισθό για όλους ανεξαιρέτως. Αντί για το ρητορικό "δημόσια δωρεάν παιδεία" μιλάμε για τον καταστατικό ρόλο του σχολείου. Αντί για το απατηλό "δικαίωμα στη δουλειά" θυμίζουμε ότι η δουλειά είναι εκβιασμός. Αντί για το γενικό-λογό "κατάργηση της παραπαιδείας" προτείνουμε άμεσα την αποχή από τα μαθήματα, μόλις ανοίξουν τα φροντιστήρια. Αντί για διεκδίκηση προτείνουμε σύγκρουση. Αντί για "εκπαιδευτικό μέγρωπο" κάνουμε λόγο για ενότητα και με τους άνεργους και τους υποαπασχολούμενους. Προς το τέλος αποδοκιμάζεται πρόταση για σύσταση συντονιστικής επιτροπής για την καθοδήγηση του αγώνα. Προς το τέ-

λος επίσης, παίρνει το λόγο μέλος του Δ.Σ. της ΟΛΜΕ. Πρόκειται για γνωστό μεταπράτη των αγώνων, που πέρυσι κανόνιζε "ελεγχόμενες οξύνσεις" στις πορείες των καθηγητών, ενώ φέτος, όντας στο ίδιο κόμμα με την πλειοψηφία των μελών του Δ.Σ. της ένωσης των αδιόριστων, έχει πετύχει να προσδώσει τους αδιόριστους στο άρμα της ΟΛΜΕ, (καθώς περιμένουν όλοι με αγωνία "απεργία διάρκειας" στη μέση εκπαίδευση και αυτή δεν έρχεται...)

Πέμπτη 4 Σεπτεμβρίου. Μεσημεριανή πορεία με σαφώς λιγότερο κόσμο (ήταν επιλογή της ΟΛΜΕ και της ΔΟΕ η ώρα της πορείας). Το νομοσχέδιο ψηφίζεται από στιγμή σε στιγμή. Επιθέσεις σε δημοσιογράφους και δημοσιογραφικά οχήματα. Σπρώξιμο της αλυσίδας των μπάτσων. Αυτή τη φορά μπήκαν ΜΑΤ και δύο κλούβες κάθετα στη μέση του δρόμου. Εμφανίζονται ξανά οι γνωστοί εκτονωτές που "περιφρουρούν" την πορεία. Αψιμαχίες μαζί τους. Εκτοξεύονται πέτρες και μπουκάλια νερού προς τις κλούβες και τα ΜΑΤ. Η ζέστη και η "ελεγχόμενη όξυνση" υπερσχύουν τελικά και το πλήθος αραιώνει.

Το επόμενο πρωί φεύγουν αδιόριστοι οδικώς για τη Θεσσαλονίκη, με σκοπό να αποδοκιμάσουν το Σημίτη στα εγκαίνια της ΔΕΘ. Μαθαίνουμε ότι ήταν η μεγαλύτερη πορεία που έγινε τα τελευταία δέκα χρόνια σε εγκαίνια της ΔΕΘ και ότι συγκρούστηκε με τα ΜΑΤ. Αυτές τις μέρες επίσης, αδιόριστοι πηγαίνουν στις συνελεύσεις των ΕΛΜΕ για να ενημερώσουν τους διορισμένους και να τους καλέσουν σε απεργία. Η ανταπόκριση είναι, τις περισσότερες φορές, ψυχρή ή αμήχανη.

Ακολουθεί νέα συνέλευση, όπου αποφασίζεται ότι, στους αγιασμούς που θα γίνουν στις 11 του μήνα, οι αδιόριστοι θα παρέμβουν για ενημέρωση. Στη συνέλευση αυτή διαπιστώσαμε ότι η πρόταση που είχε διατυπωθεί παλιότερα "να μη γίνει αγιασμός, αλλά κατάληψη εκείνη τη μέρα σε κεντρικά σχολεία της Αθήνας" μεταβλήθηκε ως διά μαγείας σε μία χλιαρή πρόταση για "συμβολική κατάληψη μετά τον αγιασμό" με την παρουσία των ΜΜΕ. Όμως η πρόταση για μια ψευδοκατάληψη του είδους αυτού αποδοκιμάζεται. Στην ίδια συνέλευση οι επιτροπές γειτονιάς καλούνται να είναι παρούσες στις 11 του μήνα στα πολυκλαδικά

της Αθήνας και ζητείται από αυτές να δραστηριοποιηθούν ευρύτερα.

Στις 16 Σεπτεμβρίου γίνεται νέα πορεία, η μικρότερη απ' όλες. Λίγο πριν τη βουλή, όσοι καθοδηγούν το μπλοκ των αδιόριστων στρίβουν αριστερά προς την Πανεπιστημίου. Το υπόλοιπο πλήθος τούς καλεί να επιστρέψουν και οι περισσότεροι γυρίζουν πίσω. Η πορεία σταματά 200 μέτρα μπροστά από τα ΜΑΤ. Ο καθοδηγητής των ΕΑΑΚ μάς υποσχεται ότι την επόμενη φορά η πορεία δεν θα σταματήσει...

Το επόμενο Σάββατο νέα συνέλευση στο Πολυτεχνείο. Έχει καταντήσει πλέον βαρετό να ακούμε τους ίδιους να εκθέτουν τα ίδια επιχειρήματα στον ίδιο κόσμο. Εξαιρέσεις: Η ενημέρωση για την -δυστυχώς φτωχή- δράση των επιτροπών γειτονιάς. Η ομιλία ενός μέλους του συνδικάτου εργαζόμενων στα φροντιστήρια που προτείνει κοινή δράση και στρέφεται ενάντια στις εξετάσεις και την πειθάρχηση των μαθητών. Οι παραλήψεις απόψεις ενός αδιόριστου δάσκαλου, που, κατανοώντας το αδιέξοδο στο οποίο οδηγεί η ξερή αντιπαράθεση με το νόμο, μιλάει για παιδεία αντιεραρχική, αν και τα μπερδεύει λίγο στο τέλος. Ήταν σημαντικό λάθος όσων από μας βρεθήκαμε στη συνέλευση εκείνη το ότι δεν καταγγείλαμε το γεγονός της προσπάθειας στροφής της πορείας λίγο πριν τη Βουλή.

Τις μέρες αυτές λίγες επιτροπές κάνουν έργο ενημέρωσης στα σχολεία. Εντωμεταξύ στις συνελεύσεις διορισμένων δασκάλων, όπως και σε εκδηλώσεις ενημέρωσης που γίνονται από συλλόγους γονέων ή φροντιστηριάρχες, παρεμβαίνουν αδιόριστοι.

Η πορεία της Τρίτης 23 Σεπτεμβρίου είχε αρκετό κόσμο, αλλά δεν ξεπέρασε αυτή που είχε γίνει στις 28 Αυγούστου... Σπάστηκαν βιτρίνες τραπεζών και καταστημάτων, πράγμα που έκανε τους φοιτητές των ΕΑΑΚ να γιουχάρουν και ν' αφήσουν 100 μέτρα κενό χώρο από εκείνους που αυτοί ονομάζουν "προβοκάτορες". Οι εγκάθετοι εκτονωτές της πορείας (μέλη του ΚΚΕ) από περφόρμητες ανήλθαν πλέον στο ρόλο του μπάτσου. Είναι τόσο θλιβεροί, οι ίδιοι πάντα... Το ΚΚΕ με ξύλο μπήκε στην κεφαλή της πορείας και έφυγε με αρκετούς αδιόριστους στην γνωστή

στροφή της Πανεπιστημίου. Ακολούθησαν αργότερα τα ΕΑΑΚ και οι "αριστεριστές". Λίγες εκατοντάδες άτομα αποχαιρετούσαν όλους τους παραπάνω με το σύνθημα "να ποιοί είναι οι προβοκάτορες".

Αυτός ο αγώνας δεν διεξάγεται με όλες τις δυνάμεις στο δρόμο, γιατί δεν διεξάγεται με όλες τις δυνάμεις και πουθενά αλλού. Η πορεία σταματά, κάθε φορά και πιο πίσω, για τους ίδιους λόγους που οι επιτροπές γειτονιάς υπολείπονται ή παραμένουν κλειστές στους άνεργους, για τους ίδιους λόγους που η ηττοπάθεια κυριεύει τους περισσότερους αδιόριστους όσο περνούν οι μέρες. Η πολιτική που ασκούν οι "αριστεριστές" του Δ.Σ. των αδιόριστων οδηγεί στην παράλυση. Πράγματι η αγωνιστική τους ρητορεία είναι εγκλωβισμένη σε μια κρατικοδίαιτη λογική. Σε μια κοινωνία που είναι εξ' ολοκλήρου δομημένη στο βασικό διαχωρισμό της γνώσης, αυτοί συνεχίζουν να μιλούν για "δημόσια δωρεάν παιδεία" και για "δικαίωμα στη δουλειά", χωρίς να θίγουν καθόλου ζητήματα όπως αυτό του ρόλου του καθηγητή. Προτάσσουν αιτήματα εξισωτισμού μέσα στο σημερινό σχολείο, αγνοούν όμως πως η ισότητα μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο δια μέσου της ελευθερίας. Αυτό είναι φυσικό. Αυτοί και οι όμοιοί τους ειδικεύτηκαν ανέκαθεν στο ρόλο του καθοδηγητή ανθρώπων με ισοβία μισθωτή δουλειά στη "βιομηχανία της γνώσης". Πώς να καταλάβουν ότι οδηγεί στην παραγωγή νέου ανθρώπινου υλικού κατάλληλου για την αναπαραγωγή του υπάρχοντος κόσμου; Πώς να αντιληφθούν τι χάνεται όταν επιλέγουν να καθημερινά στο δρόμο της συμπίεσης με την ΟΛΜΕ, αντί να ανοιχτούν στους φυσικούς συμμάχους τους, δηλαδή τους άνεργους και τους υποαπασχολούμενους; Μήπως χάνεται η ίδια η νίκη όταν ένας αγώνας δεν γενικεύεται;

B.E.

Οκτώβριος, μήνας δικών

Ο Οκτώβριος είναι μήνας δικών.

Στις 13 Οκτωβρίου δικάζεται ο Παναγιώτης Δριμυλλής με την κατηγορία της απλής συνέργειας στην απόπειρα ανθρωποκτονίας του φρουρού των κεντρικών γραφείων του ΠΑΣΟΚ.

Στις 22 Οκτωβρίου δικάζεται σε δεύτερο βαθμό ο Γιώργος Μπαλάφας για το σύνολο των κατηγοριών που αφορούν στην οργάνωση "Αντικρατική Πάλη".

Κι οι δύο σύντροφοι εξακολουθούν να βρίσκονται στη φυλακή. Η έμπρακτη αλληλεγγύη μας μπορεί να κάνει τον Οκτώβριο μήνα καταδικών της καταστολής.

Μην το χάσετε...

★ ΣΤΙΣ 18 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ ΣΤΟ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ Prezident (κηφισίας 43) και ώρα 18:30 θα γίνει εκδήλωση που διοργανώνει το ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ με τα Front National (Γαλλία) Alleanza Nazionale (Ιταλία), VLAAMS BLOK (Φλαμανδία) και FRENTE NATIONAL (Ισπανία).

Για πληροφορίες (και ό,τι άλλο): ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ, τηλ. 3251054 - ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ 11 ΑΘΗΝΑ

Εκδηλώσεις...

★ Το Σάββατο 4 Οκτώβρη, στις 12.00 το μεσημέρι, θα πραγματοποιηθεί συγκέντρωση μπροστά στο Στέκι Άνω/Κάτω Πατησίων και πορεία αντιπληροφόρησης σχετικά με την εμπρηστική επίθεση της περασμένης Κυριακής.

★ Αυτή τη Δευτέρα, 5 Οκτώβρη, στις 8.00μμ, στη Θεσσαλονίκη, θα γίνει εκδήλωση ενημέρωσης και βιντεοπροβολή για τα κοινωνικά κινήματα στη Λατινική Αμερική, με συμμετοχή συντρόφου από το Ζαπατιστικό Δίκτυο Αργεντινής. Η εκδήλωση θα πραγματοποιηθεί στο αυτοδιαχειριζόμενο κοινωνικό κέντρο "Ναυτίλος" (Π. Ιωάκειμ 13, τηλ. 257.364). Την προηγούμενη μέρα, θα υπάρξει αφιέρωμα στο ίδιο θέμα στη ζώνη εκπομπών αντιπληροφόρησης του Ράδιο-Ουτοπία, από την εκπομπή "Στον τροπικό της γκρίνιας". Η εκπομπή θα μεταδωθεί έκτακτα γι' αυτό το λόγο, την Κυριακή 5 Οκτώβρη, από τις 12.00 έως τις 3.00 το μεσημέρι.

★ Την Πέμπτη 9 Οκτώβρη, στις 9.00μμ, θα πραγματοποιηθεί στο "Ναυτίλο" εκδήλωση ενημέρωσης και οικονομικής ενίσχυσης για το αυτοδιαχειριζόμενο στέκι Άνω-Κάτω Πατησίων, με τη βιντεοπροβολή της ταινίας "Η νύχτα του Σαν Λορέντζο".

Αλφα
ΕΤΟΣ 3ο ΑΡ. ΦΥΛΟΥ 104

ΕΚΔΟΤΗΣ: "ΑΛΦΑ" Α.Μ.Κ.
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ
ΕΚΔΟΣΗΣ: ΝΙΚΟΣ ΓΑΤΣΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΥ 45
Τα γραφεία είναι ανοιχτά κάθε Πέμπτη
7.00-10.00μμ.
ΤΗΛ. - FAX: (01) 64.58.112
E-mail: alfanarc@compulink.gr
ΓΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ: Τ.Θ. 31809
Τ.Κ. 100 35
ΑΘΗΝΑ

Φασαρίες στην Αυτοκρατορία;

Η Κίνα, περισσότερο ίσως από κάθε άλλο κράτος, προκαλεί τους σχολιαστές σε υπερβολές, ίσως εξαιτίας του μεγέθους της. Το να ισχυριστεί λοιπόν κανείς ότι η χώρα υποφέρει από την τρομοκρατία θα ήταν υπερβολικό. Όμως είναι σίγουρο ότι η κρατική τρομοκρατία βρίσκεται σε έξαρση. Η κυβέρνηση πρόσφατα θέσπισε νέους νόμους που όταν τεθούν σε εφαρμογή θα διευκολύνουν ακόμη περισσότερο τις αυθαίρετες συλλήψεις και φυλακίσεις. Το σίγουρο, πάντως, είναι πως ο κινέζικος μηχανισμός εκτελέσεων δουλεύει πυρετωδώς.

Η Διεθνής Αμνηστία κατέγραψε έναν αριθμό είκοσι εκτελέσεων τη μέρα, κατά μέσο όρο, στην Κίνα, το χρόνο που πέρασε. Κι αυτός όμως, μπορεί να αποτελεί μέρος μόνο του συνολικού αριθμού, καθώς πρόκειται για κρατικό μυστικό. Οι καταγεγραμμένες εκτελέσεις -χωρίς τις "μυστικές"- φτάνουν τον εντυπωσιακό αριθμό των 4.367, δίνοντας έτσι στο καθεστώς τη διάκριση ότι δολοφόνησε πέρσι τριπλάσιους ανθρώπους από όλα τα άλλα κράτη του κόσμου μαζί. Στη δεύτερη θέση ήταν η Ουκρανία με ένα "φτωχό" σύνολο 167 εκτελέσεων. Πραγματική τρομοκρατία.

Στη Σαγκάη πέρσι εκδόθηκαν καταδίκες σε θάνατο για κλοπή στυλό και ρακετών του μπάντινγκτον, ενώ ένας "ταραχοποιός" εκτελέστηκε γιατί κολλούσε αγάθια και μυτερά ξυλάκια στις πλάτες γυναικών ποδηλατών. Είναι ενοχλητικό βέβαια, αλλά πάλι...

Γεγονός είναι πως οι φτωχοί είναι αυτοί που σηκώνουν κυρίως το βάρος της δικαστικής αυστηρότητας. Η "δικαιοσύνη" είναι συνήθως συνοπτική και οι δίκες διάρκειας μιας εβδομάδας είναι είδος πολυτελείας. Και τα μέλη των εθνοαπελευθερωτικών κινημάτων δεν αντιμετωπίζονται με το γάντι: 42 εκτελέστηκαν στο Θιβέτ πέρσι και άλλοι 160 στην Ξινγιάνγκ.

Η "Νέα Επικράτεια"

Η Ξινγιάνγκ (που σημαίνει "νέα επικράτεια") είναι μια ακόμη περιοχή της αυτοκρατορίας που τείνει προς την υπερβολή. Αποτελεί το ένα έκτο του μεγαλύτερου κράτους στον κόσμο αλλά είναι σημαντική και για άλλους λόγους. Έχει κοιτάσματα άνθρακα, χαλκού, χρυσού και σιδήρου και, αν και δεν έχει τόσο αξιόλογα κοιτάσματα πετρελαίου όσο πιστευόταν παλιότερα, σχεδιάζεται να περάσουν από εκεί αγωγοί που θα μεταφέρουν το πετρέλαιο από πιο πλούσιες περιοχές. Στο μεταξύ, η έρμημος Τακλαμακάν αποτελεί ένα χρήσιμο πεδίο δοκιμών πυρηνικών όπλων.

Είναι λοιπόν ενοχλητικό για τις κινεζικές αρχές να βλέπουν ακόμα ένα από αυτά τα αποσχιστικά κινήματα να ξεπετάγεται στην περιοχή και να δημιουργεί διάφορα προβλήματα. Έχουν γίνει ταραχές στην πρωτεύουσα Ουρούμκι και σε άλλες πόλεις, όπως στην Κοτάν στα νότια και την Κασγκάρ στα δυτικά. Σε επεισόδια στην πόλη Γκουλτζά, σκοτώθηκαν δέκα άτομα επίσημα, πιθανά όμως πάνω από σαράντα. Μια σιδηροδρομική γέφυρα και μια αποθήκη στρατιωτικού εξοπλισμού ανατινάχτηκαν, ενώ λέγεται ότι ίσως δέχτηκε επίθεση και ένα διυλιστήριο. Αν προστεθούν και οι εκρήξεις βομβών στο Πεκίνο νωρίτερα φέτος, καταλαβαίνει κανείς πως η περιοχή αποτελεί πηγή προβλημάτων για την κυβέρνηση, η οποία αναφέρεται ότι διατηρεί εκεί 1.000.000 στρατιώτες.

Από το 1949, όταν προσαρτήθηκε η επαρχία, η κυβέρνηση εφάρμοσε την πολιτική του εθνικοισμού, ενθαρρύνοντας την εγκατάσταση κινέζων, οι οποίοι αποτελούσαν τότε μόλις το 5% του πληθυσμού, ενώ σήμερα φτάνουν το 38%. Η ίδια πολιτική ακολουθείται και στο Θιβέτ. Πάντως, οι ταραχές το Φεβρουάριο στην Γκουλτζά έπεισαν 1.200 από αυτούς να τα μαζέψουν και να διαφύγουν με τη βοήθεια του στρατού.

Lingvoj για το Freedom Press International

Έφοδος της αστυνομίας στο Radio Libertaire

Μετά από δύο μηνύσεις κατά της Libertaire τον Ιούνιο, ήρθε η σειρά του Radio Libertaire (24ωρου ραδιοφωνικού σταθμού της Γαλλικής Αναρχικής Ομοσπονδίας), που μηνύθηκε γιατί διαβάστηκε σε εκπομπή του επιστολή φυλακισμένου σχετικά με τις συνθήκες εργασίας στις φυλακές. Ακολουθεί η ανακοίνωση που έβγαλε η FAF για το γεγονός:

Έφοδος της αστυνομίας στο Radio Libertaire. Το κράτος επιμένει στα ίδια λάθη

Στις 14.30, της Τετάρτης 10 Σεπτεμβρίου, ένας δικαστής, ένας κλητήρας και ένας εισαγγελέας από την εισαγγελία των Βερσαλλιών παρουσιάστηκαν στα γραφεία της Monde Libertaire, συνοδευόμενοι από καμία δεκαπενταριά αστυνομικούς. Αρκετοί άλλοι περίμεναν έξω, μέσα στα αυτοκίνητά τους.

Τι έψαχναν;

Έψαχναν την επιστολή ενός φυλακισμένου που διαβάστηκε στο Radio Libertaire σε εκπομπή για τις φυλακές στις αρχές του 1997.

Τι έλεγε αυτή η επιστολή;

Κατήγγειλε την εκμετάλλευση που υφίστανται οι φυλακισμένοι στα εργαστήρια των φυλακών και την απόλυτη έλλειψη σεβασμού των εργασιακών δικαιωμάτων τους (μισθοί, υγιεινή, ωράρια, συνδικαλισμός εργαζόμενων κλπ). Φυσικά, κανείς δεν ασχολήθηκε με τις πληροφορίες που μεταδόθηκαν από την εκπομπή: συνθήκες εργασίας στα εργαστήρια, μισθοί (300 φράγκα το μήνα) κλπ.

Κατά τη διάρκεια της ανάγνωσης της επιστολής, αναφέρθηκε το όνομα ενός επιστάτη, συνενόχου σε αυτή την εκμετάλλευση των κρατουμένων.

Γιατί έκανε αγωγή; Εξαιτίας της καταγγελίας της εκμετάλλευσης; Ή για άλλους λόγους;

Και η δικαιοσύνη που κάνει συνήθως τόσο χρόνο να κινηθεί για υποθέσεις μεγάλης σημασίας, αυτή

που αφήνει ανθρώπους προφυλακισμένους για τέσσερις κι έξι μήνες, μερικές φορές και χρόνο, κινητοποιείται για μια μήνυση για δυσφήμιση που κατέθεσε ένας σωφρονιστικός υπάλληλος της φυλακής Bois d'Arcy, οκτώ μήνες αργότερα. Ποιος παραπονέθηκε για τη νωθρότητα της δικαιοσύνης;

Σ' αυτό το διάστημα, 40% αυτών που σπίζουν στις φυλακές είναι προφυλακισμένοι. Πολλοί αυτοκτονούν, στις πρώτες μέρες της φυλάκισής τους. Είχαμε 138 αυτοκτονίες στις γαλλικές φυλακές, μέσα στο 1996.

Και επειδή ένας φύλακας θεώρησε ότι τον δυσφήμιζε η επιστολή ενός κρατούμενου, η δικαιοσύνη κατέφτασε στα γραφεία της Monde Libertaire για να βρει το γράμμα και έψαξε μέχρι και το υπόγειο, αν και τους είπαμε ότι δεν θα έβρισκαν τίποτα.

Αλλά η Δικαιοσύνη πρέπει να ενεργήσει. Ήρθε για έρευνα και έκανε έρευνα. Είχαν κασέτα της εκπομπής, αλλά αυτό δεν αρκούσε για το δικαστήριο. Χρειάζονταν την επιστολή. Αντί γι' αυτή, βρήκαν πληροφορίες σχετικά με τους υπεύθυνους του Radio Libertaire, της Αναρχικής Ομοσπονδίας και της εκπομπής για τις φυλακές.

Αυτό όμως δεν τους αρκούσε. Έτσι, με πέντε αυτοκίνητα, πήγαν για έρευνα στο στούντιο του Radio Libertaire. Τζίφος! Αλλά η Δικαιοσύνη είχε κάνει τη δουλειά της. Όλη αυτή η φάρσα κράτησε από τις 14.30 ως τις 18.30.

Η υπόθεση θα συνεχιστεί φυσικά στα δικαστήρια. Κάποιοι κρατούμενοι από την αρχή της υπόθεσης είναι αποφασισμένοι να επιμένουν στην ορθότητα των όσων είχαν καταγγείλει στην επιστολή, παρά τους κινδύνους που αυτή η στάση συνεπάγεται. Αυτό θα μπορούσε να δώσει νέα τροπή στην υπόθεση.

Μετά τις δύο μηνύσεις κατά της Monde Libertaire, το κράτος συνεχίζει την κατασταλτική πολιτική του, με αυτή την υπόθεση που ξεκίνησε επί κυβέρνησης Ζιπέ και συνεχίζει επί κυβέρνησης Ζοσπέν, με σκοπό να σιωπήσει τα μέσα ενημέρωσης που καταγγέλλουν κάθε μορφής εκμετάλλευση και δραστηριοποιούνται με το όραμα της κοινωνικής επανάστασης.

Αναρχική Ομοσπονδία Γαλλίας

(Από τη Monde Libertaire, φύλλο 1092).

Πλωτό πυρηνικό εργοστάσιο

Μια πρόσφατη ανακοίνωση του ρωσικού υπουργείου Ατομικής Ενέργειας, η Minatom, έχει προκαλέσει νέες ανησυχίες στις οικολογικές οργανώσεις και τις γειτονικές χώρες. Σύμφωνα με την ανακοίνωση, κοντεύει να ολοκληρωθεί το σχέδιο που προβλέπει ένα πλωτό σταθμό (τον πρώτο μεταφερόμενο στον κόσμο) ισχύος 70 μεγαβάτ, που θα έχει σκοπό την τροφοδοσία απομακρυσμένων περιοχών της Ρωσίας. Αρχικά θα τοποθετηθεί κοντά στην πόλη Revek, 350 χιλιόμετρα βόρεια από τον Αρκτικό Κύκλο.

Στόχος του σχεδίου είναι να αντιμετωπιστεί το χρόνιο ενεργειακό πρόβλημα των μη αναπτυγμένων και απομακρυσμένων επαρχιών. Τμήματα του σταθμού βρίσκονται ήδη υπό κατασκευή και αναμένεται να τεθεί σε λειτουργία το 2.000. Η αραιοκατοικημένη και δυσπρόσιτη επαρχία Chukotka έχει αυτή τη στιγμή ως κύρια πηγή ενέργειας ένα παλιό σταθμό που λειτουργεί με άνθρακα. Οι ρώσοι υπεύθυνοι πιστεύουν πως ο ατομικός σταθμός, η κατασκευή του οποίου θα κοστίσει 254 εκατομμύρια δολάρια, θα είναι πιο αξιόπιστος και καθαρός στη λειτουργία του.

Ο νέος σταθμός που θα αποτελείται από δύο αντιδραστήρες που λειτουργούν με νερό υπό πίεση, όπως τα ατομικά παγοθραυστικά της Ρωσίας, θα είναι τοποθετημένος πάνω σε μία φορτηγίδα. Θα συναρμολογηθεί στο St Petersburg και μετά θα ρυμουλκωθεί ως τον τόπο λειτουργίας του στην Ανατολική Σιβηριανή Θάλασσα. Κάθε τρία με τέσσερα χρόνια θα ρυμουλκείται πάλι πίσω για συντήρηση και τροφοδοσία. Τα απόβλητα των αντιδραστήρων θα αποθηκεύονται πάνω στη φορτηγίδα.

Οι περιβαλλοντικές οργανώσεις υπογραμμίζουν την επικινδυνότητα αυτού του σχεδίου, καθώς σε περίπτωση ατυχήματος και βύθισης του σταθμού, η μόλυνση θα είναι πολλαπλάσια από αυτή που θα επέφερε ανάλογο ατύχημα στην ξηρά. Για να υπογραμμίσουν αυτή την πιθανότητα, υπενθυμίζουν τη βύθιση του σοβιετικού ατομικού υποβρυχίου Komsomolets το 1989, έξω από τις νορβηγικές ακτές. Άλλωστε, η Ρωσία δε φημίζεται για την ασφάλεια των ατομικών σταθμών της. Το ατύχημα του Τσερνόμπιλ απλά έφερε με δραματικό τρόπο στην επιφάνεια τη ζήτηση της επικινδυνότητας των παλιών και κακοσυντηρημένων ατομικών σταθμών που βρίσκονται διάσπαρτοι στην πρώην Σοβιετική Ένωση. Η κακή οικονομική κατάσταση της χώρας επιτείνει το πρόβλημα και μάλλον ευνοεί τις πρόχειρες κι εύκολες λύσεις.

Επιπλέον, ο "πειρασμός" της ταφής των πυρηνικών αποβλήτων στη θάλασσα είναι μεγαλύτερος για ένα πλωτό ατομικό σταθμό. Οι γειτονικές χώρες Σουηδία, Νορβηγία και Ιαπωνία έχουν επανειλημμένα διαμαρτυρηθεί για τέτοιες πρακτικές από τη Ρωσία και τη Σοβιετική Ένωση στα νερά που ψαρεύει ο αλιευτικός στόλος τους. Πριν μερικά χρόνια η Ρωσία παραδέχτηκε επίσημα ότι δεκάδες καταστραμμένοι πυρηνικοί αντιδραστήρες και άλλα ραδιενεργά υλικά έχουν απορριφθεί κάτω από τα παγωμένα νερά της θάλασσας Kara, ενώ ακόμη και σήμερα, το ρωσικό ναυτικό εξακολουθεί να βυθίζει αποσυρμένα πυρηνικά υποβρυχία του σε βαθιές θάλασσες.

Η Minatom αντιτείνει πως το σχέδιο του πλωτού ατομικού σταθμού έχει την έγκριση της Διεθνούς Υπηρεσίας Ατομικής Ενέργειας και ότι και άλλες χώρες, περιλαμβανόμενων των Η.Π.Α., ξεφορτώνονται ραδιενεργά υλικά στις θάλασσες. Πρόσφατα, άλλωστε, η Greenpeace βρήκε βαρέλια με πυρηνικά απόβλητα κοντά σε γαλλικές ακτές.

Τα θύματα του εμπόργκο στο Ιράκ

Το εμπόργκο των Ηνωμένων Εθνών στο Ιράκ, που βρίσκεται σε ισχύ εδώ και επτά χρόνια, έχει στοιχίσει τη ζωή σε 1.2 εκατομμύρια ιρακινούς εξαιτίας της έντονης έλλειψης φαρμάκων, ανακοίνωσαν οι ιρακινές αρχές την Κυριακή. Σύμφωνα με τον υπουργό Υγείας της χώρας, τα παιδιά είναι αυτά που έχουν πληγεί περισσότερο. Σε συνέντευξη τύπου, είπε πως ο αριθμός θανάτων παιδιών ηλικίας κάτω από πέντε ετών έχει φτάσει τους 6.500 το μήνα, κατά μέσο όρο, σε σχέση με τους 506 πριν από την επιβολή του εμπόργκο. Για τα παιδιά πάνω από πέντε ετών ο αριθμός είναι 8.000 το μήνα από 1.600 πριν τον πόλεμο του Κόλπου. Ο κύριος λόγος για την αλματώδη αύξηση της θνησιμότητας είναι η έλλειψη φαρμάκων και ιατρικού εξοπλισμού, που αναγκάζει τα ιρακινά νοσοκομεία να λειτουργούν στο ένα τρίτο της δυναμικότητάς τους. Επίσης, έχει αυξηθεί ο αριθμός κρουσμάτων καρκίνου και γεννητικών παιδιών με γενετικές ανωμαλίες, γεγονός που απέδωσε στη χρήση από τους αμερικάνους και τους συμμάχους τους "βομβών ουρανού". Κατηγορίες για χρήση ραδιενεργών όπλων έχουν διατυπωθεί και από τους αμερικανούς στρατιώτες που υποφέρουν από το "σύνδρομο του Κόλπου".

Τον Ιούνιο, το υπουργείο Υγείας του Ιράκ είχε ανακοινώσει ότι τουλάχιστον 840.000 ιρακίνοι και 320.000 παιδιά κάτω των πέντε ετών έχουν πεθάνει από διάφορους λόγους σχετικούς με το εμπόργκο, από το 1990 μέχρι το Μάιο του 1997.

Από το Δεκέμβριο, έχει επιτραπεί στο Ιράκ η περιορισμένη εξαγωγή πετρελαίου σε ανταλλαγή με τρόφιμα και φάρμακα, αλλά συμφωνίες με εταιρίες φαρμάκων έχουν παγώσει μετά από παρέμβαση επιτροπής κυρώσεων του Ο.Η.Ε.

Ο κόσμος πίσω από τον τοίχο (μέρος 1ο)

Οι ελληνικές φυλακές έχουν καταγραφεί στη συνείδηση της ελληνικής κοινωνίας σαν χώρος όπου πραγματοποιούνται βασανιστήρια, ξυλοδαρμοί και κάθε είδους ταπείνωση και εξευτελισμός του κρατούμενου. Συμβολή στην εικόνα αυτή έχουν τόσο οι διηγήσεις των πολιτικών κρατούμενων του παρελθόντος, όσο και πιο πρόσφατες καταγγελίες από ποινικούς κρατούμενους (μεταπολιτευτικά) για τις συνθήκες που επικρατούν στα σωφρονιστικά καταστήματα. Ποιά είναι η εικόνα των φυλακών αυτή τη στιγμή και ποιά είναι η στάση της σωφρονιστικής υπηρεσίας απέναντι στους κρατούμενους; Οι καταγγελίες του παρελθόντος ανταποκρίνονται στις σημερινές συνθήκες διαβίωσης μέσα στις φυλακές;

Εμείς που ζούμε από την εξωτερική μεριά του τοίχου, λίγα ξέρουμε για τα τεκταινόμενα στην αντιπέρα όχθη. Μέχρι πρόσφατα, η σιωπή κάλυπτε το σωφρονιστικό σύστημα. Με εξαίρεση τον αναρχικό χώρο, σχεδόν κανείς δεν μιλούσε για την κατάσταση στις φυλακές, για τη Φυλακή. Τα τελευταία χρόνια τα πράγματα φαίνεται ν' αλλάζουν. Μια ατέρμονη παραφιλολογία σχετικά με τα "σωφρονιστικά καταστήματα" κατακλύζει τα Μέσα: κυκλώματα, δωροδοκίες, ναρκωτικά, επίορκοι κρατικοί λειτουργοί. Παράλληλα οι συχνές προσπάθειες των κρατούμενων -έτσι όπως αυτές εκφράζεται με εξεγέρσεις και αποδράσεις- να δυναμιτίσουν την εύρυθμη λειτουργία του συστήματος, σπάζουν το τείχος της σιωπής. Οι προβολείς της δημοσιότητας λοιπόν, πέφτουν πάνω στις φυλακές.

Μόνο που το φώς τους γεννά περισσότερα ερωτηματικά από τις απαντήσεις που δίνει. Αυτά τα ερωτηματικά θέσαμε σε κάποιους που νομίζουμε ότι ίσως μπορούν να ιχνηλατίσουν μερικές απαντήσεις. Γιώργος Μπαλάφας, Σπύρος Δαπερτζόλας, Παναγιώτης Δριμυλής. Τρεις βιωματικές αφηγήσεις, μέσα πάντα από το πρίσμα της αντιεξουσιαστικής πολιτικής ένταξης. Επιπλέον, κουβεντιάσαμε και με δύο ανθρώπους, των οποίων ο επαγγελματικός ρόλος σχετίζεται με τις φυλακές, αλλά οι αντιλήψεις τους αρνούνται την Φυλακή: τον ψυχίατρο Θοδωρή Διονυσόπουλο και τη δικηγόρο Γιάννα Κούρτοβικ. Τα κείμενα είναι μεγάλα, αξίζουν όμως τον κόπο.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΠΑΛΑΦΑΣ: Κάθε φυλακή δεν μπορεί παρά νά 'ναι τόπος καταναγκαστικής διαβίωσης και συνεπώς ταπείνωσης και εξευτελισμού εκείνων που την υφίστανται. Παλιότερα ήταν πλατιά διαδεδομένη η χρήση της σωματικής βίας και κατά περιόδους των συστηματικών βασανιστηρίων. Κυρίως βέβαια αυτό γινόταν στους τόπους κράτησης που την ευθύνη είχε ο στρατός ή οι αστυνομικές δυνάμεις, κατά το στάδιο της ανάκρισης που μπορούσε να διαρκέσει μήνες ή και χρόνια. Σήμερα η άσκηση σωματικής βίας μέσα στις φυλακές είναι πολύ περιορισμένη, γίνεται "κλεφτά" μπορούμε να πούμε κι εξασκεύεται κατά "αδύναμων" κατηγοριών κρατούμενων. Δηλαδή κατά αλλοδαπών, συνήθως αλβανών ή κατά αδύναμων-εξασμένων μέσα στις φυλακές ελλήνων. Η άσκηση σωματικής βίας δεν είναι το χαρακτηριστικό των ελληνικών φυλακών, αν και σε μεμονωμένες περιπτώσεις κάποτε εκδηλώνεται και σήμερα. Ο υπερπληθυσμός, οι κακές γενικά συνθήκες διαβίωσης και ιατροφαρμακευτικής υποστήριξης των εγκλειστών, αλλά κυρίως το εμπόριο της ηρωίνης και η εξάρτηση από αυτήν μεγάλου αριθμού χρηστών-πελατών είναι σήμερα τα χαρακτηριστικά των ελληνικών φυλακών. Θά 'ταν αφέλεια να μην επισημανθεί απ' οποιονδήποτε έχει ζήσει σήμερα στη φυλακή, ότι τα νόμιμα και τα παράνομα ψυχοφάρμακα είναι από τα κυριότερα κατασταλτικά μέσα για τον έλεγχο των κρατούμενων.

ΣΠΥΡΟΣ ΔΑΠΕΡΤΖΟΛΑΣ: Η εποχή που οι φυλακισμένοι μέτραγαν τα χρόνια αλυσσοδεμένοι στα κελιά τους δείχνει αρκετά μακρινή. Η φυλακή δεν θα μπορούσε να μην ακολουθήσει τους όρους και τα όρια της κοινωνίας που την περιβάλλει και την θρέφει. Η διατήρηση ενός καθεστώτος γενικευμένων βασανισμών και εκτεταμένης χρήσης βίας μέσα στα "καταστήματα" θα ήταν ασύμφορη, επικίνδυνη και τελικά παράλογη, σε σχέση με την επιβολή των σχεδίων του χαώδους μηχανισμού που λέγεται κράτος.

Ασύμφορη, γιατί η οικονομία της ελεύθερης αγοράς απαιτεί τόσο ένα καθεστώς ομαλότητας, όσο και πολλά ανοιχτά παράθυρα για να μπαίνει και να βγαίνει το χρήμα. Η σύγχρονη φυλακή αποτελεί ένα σημαντικό κόμβο χρήματος, νόμιμου με τη μορφή συντήρησης "κρατικών" και "παρακρατικών" επαγγελματιών (μπάτσοι, δικαστές, δικηγόροι, ψυχίατροι, κοινωνικοί λειτουργοί κλπ), παράνομου όσον αφορά τη συνέχιση λειτουργίας παράνομων επιχειρήσεων (ναρκωτικά, προστασία, απάτες, πορνεία κλπ) από κρατούμενους και διάφορους κρατικούς λειτουργούς. Αν και αυτή η συνιστώσα της φυλακής δεν είναι η πιο σημαντική, δεν πρέπει ποτέ να ξεχνάμε το ρόλο της στις ατομικές υποκειμενικές επιλογές (υπουργών, δεσμοφυλάκων κλπ) που σ' ένα μεγάλο βαθμό διαμορφώνουν τις συνθήκες πίσω από τα κάγκελα. Σ' ένα κολαστήριο, οι πάντες θα ήταν φτωχότεροι.

Επικίνδυνη, γιατί στις ιδιαίτερες σημερινές συνθήκες θα ρισκάρει την ανάλογη σκλήρυνση της στάσης των κρατούμενων και αφού η πρέζα, τα ψυχοφάρμακα, το σαδιστικό παιχνίδι της ελπίδας εξασφαλίζουν, μαζί με την ηρεμία των φυλακών, την μαλθακότητα των κρατούμενων, θα ήταν και **παράλογη.** Όταν τα ψευδοανθρωπιστικά αντανάκλαστικά αποδεικνύονταν, στον τόπο της απόλυτης κυριαρχίας του δημοκρατικού κράτους, απλό

ψέμα, μια μεγάλη πόρτα αμφισβήτησης και σύγκρουσης θα άνοιγε.

Η σημερινή φυλακή είναι σαφώς πιο ανθρώπινη, αν το κριτήριο είναι ο σωματικός πόνος και μερικά στοιχειώδη αγαθά για τον κρατούμενο. Αν και θα ήταν ψεύτης όποιος ισχυριζόταν ότι "αδιαφορεί" γι' αυτή την αλλαγή (που ως ένα βαθμό έγινε και εξαιτίας των αγώνων των κρατούμενων και των συμπαραστατών τους -όσο ακόμα αυτοί υπήρχαν) δεν θα πρέπει να αγνοηθεί ότι οι πληγές της φυλακής γίνονται σε άλλα σημεία. Ο παραιτημένος, αποβλακωμένος, χωρίς θέληση και νεύρο αποφυλακισμένος, που τρέχει να βρει τη δόση του και περιμένει να ξανασυλληφθεί με τον ίδιο ακριβώς τρόπο όπως και την προηγούμενη φορά, είναι σίγουρα προτιμότερος για την εξουσία από αυτόν που σκληραγωγήθηκε στον φόβο και μίσση μέσα στην αδυναμία του.

Παρόλα αυτά, "κεκτημένα" δεν υπάρχουν. Το αποδεικνύουν οι περιπτώσεις βίας που κατά καιρούς εμφανίζονται μετά από εξεγέρσεις ή σε βάρος αλλοδαπών, κυρίως αλβανών, σε συγκεκριμένα καταστήματα και που όταν αποκαλύπτονται -τι πρωτότυποι!- χαρακτηρίζονται ως "μεμονωμένα περιστατικά", αλλά που στην πραγματικότητα υπάρχουν **συνεδητά** για να βεβαιώνουν πως η εξουσία διατηρεί το μονοπώλιο της βίας και πως αν και όταν όλα τα άλλα μέσα αποδειχτούν ανεπαρκή, ο ανθρωπισμός θα πάει στο διάολο και ο γνώριμος ήχος της αλυσίδας θα ξανακουστεί.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΔΡΙΜΥΛΗΣ: Οι μέρες που η σωματική τιμωρία ήταν ευρέως διαδεδομένη με σκοπό τον σωφρονισμό, την εκδίκηση ή την καθυστάθεια του

κρατούμενου, ανήκουν στο παρελθόν. Θα ήταν όμως αφέλεια αν πιστεύαμε ότι έχει εκλείψει ως φαινόμενο και δεν υπάρχουν εξαιρέσεις. Υπάρχουν καταγγελίες, κυρίως αλλοδαπών κρατούμενων, για περιπτώσεις άσκησης σωματικής βίας σε μικρότερες επαρχιακές φυλακές, πάντα χωρίς συστηματικό χαρακτήρα. Σε γενικές γραμμές ο κρατούμενος έχει λυτρωθεί από το φάντασμα της σωματικής τιμωρίας από μέρους των σωφρονιστικών υπαλλήλων, τους οποίους περισσότερο χαρακτηρίζει η αδιαφορία απέναντι στα προβλήματα των κρατούμενων παρά η εκδικητική μανία. Ένα οργανωμένο "κράτους δικαίου" δεν έχει τόσο ανάγκη την ωμή άσκηση βίας -τουλάχιστον σε μη οριακές καταστάσεις- για να επιβληθεί, να υποτάξει και να ελέγξει. Αυτό δεν σημαίνει ότι το σύγχρονο κράτος δεν έχει βίαια χαρακτηριστικά. Ό,τι ισχύει κατά κανόνα στην κοινωνία, ισχύει και για τις φυλακές, ως μέρος της. Ένας διαρκής πλέον εκσυγχρονισμός απαιτεί και εκσυγχρονισμένες φυλακές.

Η κυριαρχία, στην προσπάθειά της να ελέγχει, δεν χρησιμοποιεί πια το πρότυπο του φοβισμένου πολίτη, αλλά του άβουλου και φοβισμένου. Στις φυλακές σήμερα κυριαρχεί η εικόνα του άβουλου από τα ναρκωτικά κρατούμενου. Ο ρόλος της βίας είναι παλιός και έχει αντικατασταθεί από τον καινούργιο και κερδοφόρο ρόλο της ηρωίνης και των νόμιμων ψυχοφαρμάκων, που η απόδοσή τους είναι καλύτερη και διαρκέστερη. Βασικός κανόνας ώστε να επικρατεί τάξη και ησυχία μέσα στην φυλακή, είναι η ομαλή διακίνηση των νόμιμων και-παράνομων ναρκωτικών ουσιών.

Τα τελευταία χρόνια, κυρίως με τη διακυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, βλέπουμε μία αλλαγή στη στάση του υπουργείου δικαιοσύνης απέναντι στις φυλακές και τους κρατούμενους.

Προσωποποίηση της αλλαγής αυτής υπήρξε το περιβόητο "νομοσχέδιο Βενιζέλου", που περιείχε αρκετά ευνοϊκές διατάξεις για τους κρατούμενους.

Επίσης έχουμε σημερινά παραδείγματα, επί υπουργίας Γιαννόπουλου, όπως η εξαγόρα με χρηματικό πρόστιμο ποινών για έκδοση ακάλυπτων επιταγών ή όπως η προσπάθεια -τουλάχιστον στα λόγια- να κλειστεί

διακρατική συμφωνία με την Αλβανία, ώστε οι αλβανοί κρατούμενοι να εκτελούν το υπόλοιπο της ποινής τους στις χώρες τους, κοντά στις οικογένειές τους.

Παράλληλα, βλέπουμε μια σκληρυνση της στάσης του υπουργείου απέναντι σε προσπάθειες εξεγέρσεων ή απόπειρων απόδρασης. Δια στόματος του υπουργού, ειπώθηκε πως σε καμιά περίπτωση δεν θα γίνονται διαπραγματεύσεις με κρατούμενους από τη στιγμή που έχουν παραβιαστεί οι κανονισμοί της φυλακής. Επίσης, αυξήθηκαν σε χρόνια οι ποινές για αποδράσεις ή απόπειρες απόδρασης.

Ποιά σχέση υπάρχει ανάμεσα σε αυτή την φαινομενική ηπιότητα και ταυτόχρονα αδιαλλαξία;

Γιατί η πολιτική του υπουργείου δικαιοσύνης ακολουθεί αυτό τον τρόπο και τί μπορούν να εξυπηρετούν αυτές οι διατάξεις και νομοσχέδια;

Ακούσαμε τις τελευταίες δηλώσεις του υπουργού Ευάγγελου Γιαννόπουλου για μεγάλα κυκλώματα που δρουν μέσα στις φυλακές.

Αφέθηκαν αιχμές για συμμετοχή σε εμπορία και διακίνηση ναρκωτικών με συμμετοχή αρκετών κατηγοριών δημοσίων λειτουργών και επαγγελματιών που εμπλέκονται στο κύκλωμα της δικαιοσύνης, όπως δικαστών, σωφρονιστικών υπαλλήλων, γιατρών, δικηγόρων κλπ. Άλλες καταγγελίες αφορούσαν μέχρι και διευκόλυνση απόδρασης κρατούμενων (Κέρκυρα) έπειτα από χρηματισμό. Τελικά, δεν

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΔΡΙΜΥΛΗΣ: Οι ευνοϊκές αυτές διατάξεις και νομοσχέδια, όπως αυτό του πρώην υπουργού Βενιζέλου, αλλά και οι παραπέρα ενέργειες του νυν υπουργού Γιαννόπουλου, υπήρξαν πράγματι ανακουφιστικές για πολλές κατηγορίες κρατούμενων και ειδικότερα για τους λεγόμενους μικροποινίτες. Μια αλλαγή που μπορεί να παρουσιάζεται ως ανθρωπιστική -και είναι- αλλά η κινητήρια δύναμή της βρίσκεται στα τραγικά και μεγάλα προβλήματα των φυλακών, που δεν γινόταν να αγνοηθούν ή να τα προσπεράσει το όποιο υπουργείο δικαιοσύνης.

Ο υπερπληθυσμός των φυλακών είναι γεγονός. Μόνο στις φυλακές του Κορυδαλλού υπάρχουν περίπου 2.000 κρατούμενοι (μαζί με τα καταστήματα ανηλίκων και γυναικών). Στις επαρχιακές φυλακές οι θάλαμοι είναι υπερπληρείς. Μέχρι και η απομόνωση και τα πειθαρχεία είναι γεμάτα. Ταυτόχρονα, βλέπουμε ότι υπάρχουν κοινωνικές ομάδες που ωθούνται σε μια ολοένα αυξανόμενη παραβατικότητα, όπως οι αλλοδαποί ή κάποια κομμάτια της νεολαίας. Παράλληλα, η αδιαλλαξία των διαδικτυών αρχών, που καταδικάζουν τον οποιονδήποτε σε πολύχρονες καταδίκες για ασήμαντα αδικήματα, δημιουργήσε την ανάγκη να νομοθετηθούν διατάξεις και ευνοϊκοί όροι, ώστε να μην υπάρχουν, σήμερα ή σε λίγα χρόνια, τόσο πολλές χιλιάδες κρατούμενων.

Άλλωστε, όλες αυτές οι αλλαγές είναι σύμφυτες με το όραμα των εκσυγχρονιστών διαχειριστών της εξουσίας. Δεν μπορεί μια "δημοκρατική" κοινωνία να διατηρεί φυλακές-κάτεργα με χιλιάδες κρατούμενους. Αυτό από μόνο του είναι ικανό να θέσει υπό αμφισβήτηση την εικόνα του κράτους δικαίου και της κοινωνίας των ίσων ευκαιριών. Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι για να γίνουν αυτές οι αλλαγές υπήρξε μεγάλη κινητοποίηση από μέρους των κρατούμενων, έγιναν εξεγέρσεις, με αποκορύφωμα την μεγάλη εξέγερση του Κορυδαλλού το Νοέμβριο του '95. Είναι χαρακτηριστική η δυσκολία με την οποία η εξουσία παραχωρεί έστω και αυτά που θέλει ή αναγκάζεται να παραχωρήσει.

Από την άλλη, πράγματι βλέπουμε να σκληραίνει η στάση του υπουργείου σε άλλα ζητήματα, όπως σε ό,τι έχει να κάνει με τους εσωτερικούς κανόνες και νόμους της φυλακής. Ο παραβάτης πλέον θα τιμωρείται αυστηρά.

Ο εκσυγχρονισμός και η μετριοπάθεια σταματούν να υπάρχουν στο βαθμό που αμφισβητούνται. Είναι η στιγμή που κυριαρχεί η καταστολή. Είναι κάτι που το είδαμε τελευταία και σε κινητοποιήσεις επαγγελματιών χώρων, όπως οι αγρότες και οι καθηγητές. Η μετάφραση αυτής της αδιαλλαξίας από την πλευρά της εξουσίας είναι ότι: "Σας δίνουμε από ανάγκη αυτό που θέλουμε και που επιβάλλεται από διεθνείς κανονισμούς και συμφωνίες, αλλά εσείς δεν έχετε κανένα δικαίωμα να διεκδικείτε ή να μας αμφισβητείτε". Η αδιαλλαξία σε όλο της το μεγαλείο. Απόδειξη ότι η βασική δομή συναίνεση-καταστολή είναι η κυρίαρχη στην τεχνοκρατικό τρόπο διαχείρισης και εξουσίας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΠΑΛΑΦΑΣ: Σίγουρα έχουν επέλθει διαφοροποιήσεις στον τρόπο διαχείρισης των φυλακών, στις συνθήκες διαβίωσης και στην αντιμετώπιση των κρατούμενων. Ας μην ξεχνάμε ότι μετά τη μεταπολίτευση αναπτύχθηκε ένα κίνημα συμπαράστασης στους εγκλείστους, που έθεσε τα προβλήματα και έκανε γνωστές τις άθλιες συνθήκες που επικρατούσαν. Συμπαράσταθηκε και υποστήριξε τις εξεγέρσεις και τα αιτήματα των κρατούμενων και κατήγγειλε τις αυθαιρεσίες που μέχρι τότε ήταν καθεστώς στις φυλακές.

Στο μεταξύ, άλλαξε η σύνθεση του πληθυσμού των φυλακών,μήκαν τηλεφωνα που κάνουν ευκολότερη την μη ελεγχόμενη επικοινωνία, επιτράπηκε η τηλεόραση και το ραδιόφωνο, που έστω με στρεβλό τρόπο συνδέουν τον κρατούμενο με την πραγματικότητα της κοινωνίας, ενώ τελευταία δίνεται η δυνατότητα των πενήνθμερων αδειών.

Λόγω των παραπάνω, οι κρατούμενοι σήμερα είναι λιγότερο ανεκτικοί στις αυθαιρεσίες και οι διευθυντές των φυλακών φροντίζουν να υπολογίζουν κάπως τις αντιδράσεις, να τηρούν τα προσήματα και να αποφεύγουν τις προκλήσεις. Αυτό δεν σημαίνει ότι σε πρώτη ευκαιρία και ιδίως όταν νιώθουν την ανοχή της κοινωνίας, δεν συμπεριφέρονται με τον τρόπο και τις μεθόδους που είναι γαλουχημένοι να ασκούν την εξουσία. Είναι πάντα έτοιμοι να ασκήσουν την πιο αυθαίρετη και βίαιη καταστολή.

Όσο για την τελευταία προβαλλόμενη αδιαλλαξία και την ψήφιση αυστηρότερων ποινών για απόδραση κλπ, είναι προσπάθεια εκφοβισμού ή και τιμωρίας των "αδιάλλακτων" κρατούμενων, με τις αλληπάλληλες απόπειρες των τελευταίων χρόνων. Φυλακές όμως χωρίς αποδράσεις και εξεγέρσεις δεν θα υπάρξουν.

ΣΠΥΡΟΣ ΔΑΠΕΡΓΟΛΑΣ: Το τελευταίο κύμα αλλαγών στο χώρο των φυλακών και της δικαιοσύνης γενικότερα, που ακολούθησε τη "ρήξη" της εποχής Κουβελάκη, ορίζεται από το νόμο Βενιζέλου. Το γενικό πρόγραμμα είναι η προσπάθεια εκσυγχρονισμού ή προσαρμογής στα ευρωπαϊκά πρότυπα του ελληνικού συστήματος. Ένας αέρας εξανθρωπισμού που χαρακτηρίζεται από μια σταδιακή μετάβαση από την άμεση καταστολή σε μέτρα γενίκευσης της ομηρίας του κρατούμενου, μια προσπάθεια να μπει τάξη στη δικαστική αυθαιρεσία, να προσαρμοστεί ο νόμος στις νέες συνθήκες. Όσο όμως κι αν αυτό το περιγράμμα είναι αντικειμενικό, δεν επαρκεί για να καταδείξει την πραγματικότητα και αυτό γιατί καθοριστικό ρόλο έπαιξαν και ειδικές συνθήκες. Ο νόμος αυτός ήρθε σαν απάντηση όσο και "υποχώρηση" του κράτους απέναντι στην εξέγερση του Νοέμβρη στον Κορυδαλλό και λίγο αργότερα στις υπόλοιπες φυλακές, εξεγέρσεις που ανέδειξαν μια δυναμική που το κράτος δεν είχε προβλέψει. Ο Βενιζέλος, σάν νέος φιλόδοξος πολιτικός, κατάφερε να συνδέσει το όνομά του με αυτήν ακριβώς τη νέα εκσυγχρονιστική στροφή στην δικαιοσύνη. Η αλήθεια είναι πως αυτό το νομοσχέδιο περιείχε

αρκετές ευνοϊκές διατάξεις. Ευνοϊκές από τη γενική άποψη της βελτίωσης της ποιότητας ζωής στη φυλακή και τη σμίκρυνση του χρόνου που κάποιος κρατούμενος παραμένει εγκλειστος. Το θέμα όμως αποδείχτηκε πολύ πιο περίπλοκο. Το γεγονός ότι το κράτος υποχρεώθηκε (δηλαδή δεν επέλεξε) τον χρόνο και τον τρόπο της μεταρρύθμισης, αλλά και το ότι η αντίσταση στις φυλακές δεν βρήκε την παραμικρή υποστήριξη, ούτε καν από αυτούς που αντικειμενικά θα έπρεπε να είναι στο πλευρό της και επομένως μόλις ο χειμάρρος της βίας υποχώρησε, χάθηκε και κάθε φωνή, έφερε αυτήν την ίδια τη μεταρρύθμιση σε αδιέξοδο. Ο ίδιος ο Βενιζέλος έφτασε δημόσια να παραπονοιείται για "έλλειψη κοινωνικών πιέσεων", για να εγκαταλείψει το σκάφος μόλις συνειδητοποιήσει πως ο νέος νόμος θα οδηγούσε σε ρήξεις, πρώτ' απ' όλα με τους δικαστικούς, οι οποίοι αξιωματικά σε κάθε περιορισμό ή έστω οριοθέτηση της ποινικής καταστολής αναγνωρίζουν και μείωση της εξουσίας τους. Σε μια περίοδο μάλιστα που οι ίδιοι (κατά το ιταλικό παράδειγμα) επιδιώκουν αναβάθμιση της κυριαρχίας τους, αλλά και που το κράτος (εν όψη του τέλους της βασιλείας του φασισταριού Κόκκινου) θέλει να βάλε χέρι στον Άρειο Πάγο. Το αποτέλεσμα ήταν αναμενόμενο. Πολλές από τις νέες διατάξεις πέφτουν σε αχρηστία, κάποιες άλλες προκλητικά αγνοούνται. Η τελευταία νίκη του ΠΑΣΟΚ στις εκλογές έκανε ακόμα πιο επιτακτική την εξομάλυνση των σχέσεων κράτους-δικαστών. Οι νέοι "εκσυγχρονιστικοί" νόμοι (που έρχονται συχνά σε άμεση διαφωνία ακόμα και με το σύνταγμα -βλ. ιδιωτικοποίηση εκπαίδευσης) αλλά και τα μεγάλα έργα που θα περναγαν στα χέρια των "διαπλεκόμενων" απαιτούσαν μια κάστα δικαστών τουλάχιστον φιλική κείμενη, αλλιώς το φάντασμα της περιόδου Κόκκινου με τα σκάνδαλα και την ακύρωση νόμων (βλ. βασιλική περιουσία) επέστρεφε απειλητικό. Ο γνωστός λαϊκό-μπαρόνι Γιαννόπουλος ανέλαβε αυτό το έργο. Μπούκωσε τους δικαστικούς στις αυξήσεις, ξεδόντισε τελικά τον ήδη πληγωμένο νόμο Βενιζέλου (που ας μην ξεχνάμε πόσο απείχε έτσι κι αλλιώς από τις προσδοκίες των εξεγερμένων κρατούμενων). Χρηρή η σιωπή των δικαστικών στις επιλογές της κυβέρνησης, μακρύ πια το χέρι στον Άρειο Πάγο.

Και σαν μια τελευταία προσπάθεια να προληφθούν νέες εξεγέρσεις, αλλά και σαν επίδειξη ισχύος και κακών προθέσεων (με το φολκλόρ καρύκευμα του Γιαννόπουλου) του εκσυγχρονισμού, έχουμε τις πρόσφατες βαρείες ποινές σε δραπετές και εξεγερμένους.

Τελειώνοντας, επιτρέπουμε στους εαυτούς μας να αναρωτηθούμε πώς θα ήταν τα πράγματα αν οι φυλακισμένοι δεν είχαν μείνει τόσο θλιβερά μόνοι. Κι επιτρέπουμε επίσης στους εαυτούς μας την ευχή πως την επόμενη φορά (γιατί θα υπάρξουν επομένως και δυστυχώς το κράτος είναι πλέον προετοιμασμένο) τουλάχιστον οι οπαδοί της κοινωνικής ευαισθησίας αλλά και της εξέγερσης να μην ξανακαθλωθούν στις τηλεοράσεις τους.

ΣΠΥΡΟΣ ΔΑΠΕΡΓΟΛΑΣ: Έχουμε να κάνουμε με μία ακόμη επίδειξη της τέχνης του ψέμματος και της παραπλάνησης, που το κράτος έχει τελειοποιήσει σε εντυπωσιακό βαθμό.

Φυσικά και υπάρχουν "κυκλώματα" στις φυλακές. Το αντίθετο θα ήταν παράλογο, αφού η φυλακή είναι ένα κομβικό σημείο, μεταξύ άλλων, και για τη ροή νόμιμου ή παράνομου χρήματος. Και κανένα κύκλωμα δεν θα μπορούσε να λειτουργήσει αν σ' αυτό δεν εμπλέκονταν κρατούμενοι, δεσμοφύλακες, μπάτσοι, δικαστικοί...όλοι. Είναι ζητήματα και κοινής λογικής. Είναι μια πραγματικότητα που τη γνωρίζουν όλοι, αφού όλοι με τον Α ή Β τρόπο συμμετέχουν. Ποιό το νόημα τότε των υπουργικών καταγγελιών τα τελευταία χρόνια;

-Το παιχνίδι της "ιερής αγανάκτησης", της μισής αλήθειας χρησιμοποιείται αντίστροφα για να συγκαλύψει όχι μόνο τις ευθύνες αλλά και τον πρω-

ταγωνιστικό ρόλο των κρατούντων σ' αυτά τα ίδια που καταγγέλουν. Έτσι οι ίδιες οι καταγγελίες χάνουν την αξία τους, μέσα σ' ένα πνεύμα συνωμωτισμού, κάποια αόρατα κυκλώματα, σκοτεινά και πανίσχυρα ευθύνονται για τα πάντα, κανένα όνομα, τίποτα το συγκεκριμένο...

Και δεν είναι μόνο που συγκαλύπτουν την αλήθεια για το δικό τους ρόλο, είναι κι ότι ταυτόχρονα, με όλη αυτή την παραφιλολογία, πετυχαίνουν και μια σειρά άλλων στόχων:

α) Συκοφαντούν στη γέννησή της κάθε πράξη αντίστασης, μεμονωμένη ή μαζική, από μεριάς των κρατούμενων. Η απόδραση δεν είναι πια η απάντηση κάποιου που βλέπει τη ζωή του να χάνεται χρόνο με το χρόνο, η εξέγερση δεν είναι η έκρηξη οργής όσων σαπίζουν στο μεγάλο σκουπιδοτενεκέ. Οι "έμποροι ηρωίνης", όπως και κάθε κακός στην οθόνη, πάσχουν φαίνεται από τη γνω-

στή μαζοχιστική ηλιθιότητα, αντί να επιδιώκουν την εξασφάλιση της επιχειρηματικής τους ηρεμίας, προτιμούν να χάσουν τα πάντα φτάνει να κάνουν δύσκολη τη ζωή του εκάστοτε υπουργού.

β) Ανοίγουν το δρόμο για την σκληρυνση της ποινικής καταστολής. Ποιός θα διαμαρτυρηθεί για το παραμικρό, ποιός θα καταγγείλει την επερχόμενη δικαστική χούντα; Τα πάντα επιτρέπεται να γίνουν όταν αυτοί που θα το πάθουν είναι οι "έμποροι του λευκού θανάτου";

γ) Και το σημαντικότερο: εξωραϊζεται και δικαιολογείται η φυλακή καθαυτή. Μόνο αγανάκτηση μπορεί να προκαλέσει ο ανθρωπισμός του κράτους, που περιορίζεται στην στέρηση της ελευθερίας ενάντια σε τέτοια καθάρματα.

Δεν χρειάζονται πολλά λόγια. Όσο υπάρχουν φυλακές θα υπάρχουν και κυκλώματα και μεγάλα κέρδη και χρηματισμοί. Αλλά ακόμα και αν υπο-

είναι λίγες οι φορές που βλέπουμε να εγκλωβίζονται ποινικά άτομα από το ανώτερο κύκλωμα, που όμως στην πορεία οι υποθέσεις τους υποβαθμίζονται ή άλλες φορές φτάνοντας στα δικαστήρια καταλήγουν συνήθως σε αθωωτικές αποφάσεις. Υπάρχουν τέτοιοι είδους κυκλώματα στις φυλακές και πώς λειτουργούν; Πού πιστεύεται στοχεύουν οι καταγγελίες του υπουργού; Είναι ειλικρινείς οι προβαλλόμενες προθέσεις του για "εξυγίανση" του σωφρονιστικού προσωπικού;

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι ο "κόσμος των ναρκωτικών" και της φυλακής σχετίζονται στενά. Δεν είναι μόνο ότι τα ναρκωτικά, είτε σαν χρήση είτε σαν εμπορία, κατέχουν ένα μεγάλο τμήμα της σύγχρονης παραβατικότητας, ούτε ότι έχουν δημιουργήσει τα τελευταία 10 χρόνια μια νέα και πολυπληθή κατηγορία κρατουμένων. Είναι ότι έχουν γίνει από τα πλέον βασικά στοιχεία που συνθέτουν την καθημερινότητα στις φυλακές, ακόμα και για τους κρατούμενους που δεν ασχολούνται με τις ουσίες. Κάποιες προσπάθειες για απεξάρτηση γίνονται μέσω ομάδων όπως το "18 Άνω" κλπ ή μέσω ψυχιατρείου, τα αποτελέσματά τους όμως είναι όμως μάλλον πενιχρά. Για κάποιους άλλους, εκτός από την αποποινικοποίηση, η λύση βρίσκεται στη χρήση μεθαδόνης ή και στην προώθηση μονάδων απεξάρτησης. Ποιά είναι η γνώμη σας για την κατασταλτική πολιτική στο ζήτημα των "ναρκωτικών"; Γιατί δεν είναι εφικτή η απεξάρτηση μέσα στις φυλακές σε όσους την επιθυμούν; Τί έχει να επιδείξει η κατασταλτική αντιμετώπιση και πώς αυτή εμφανίζεται ή επηρεάζει την καθημερινότητα και τη ζωή των κρατουμένων μέσα στις φυλακές;

θετικά αυτά εξαλειφθούν, εξεγέρσεις και αποδράσεις θα συνεχιστούν αμείωτες. Έτσι κι αλλιώς, μπροστά στη στέρηση της ελευθερίας κάθε έγκλημα ωχρία, μπροστά στο κύκλωμα των ανθρώπων του κράτους κάθε άλλο κύκλωμα είναι αθώο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΔΡΙΜΥΛΗΣ: Η φυλακή, πέρα από τόπος εγκλεισμού και τιμωρίας, είναι και μια γιγαντιαία επιχείρηση που λειτουργεί με τους νόμους της ελεύθερης αγοράς, την προσφορά και τη ζήτηση, με μεγάλα ποσοστά νόμιμου ή παράνομου κέρδους. Απόρροια της λειτουργίας της είναι η ύπαρξη νόμιμων και παράνομων κυκλωμάτων που μοναδικό στόχο έχουν την εκμετάλλευση της θέσης του κρατούμενου, είτε για πλουτισμό, είτε για την προώθηση ιδιαίτερων σχεδιασμών που αφορούν την δικαιοσύνη ή τα ίδια τα σωφρονιστικά καταστήματα.

Στα νόμιμα κυκλώματα την αποκλειστικότητα κατέχουν οι δικηγόροι, που η αισχροκέρδειά τους δεν έχει όρια. Με βάση ακριβώς τους νόμους της αγοράς, πραγματοποιούν ληστείες χειρίστου είδους. Ειδικότερα οι μεγάλοι δικηγόροι, που απαιτούν περιουσίες ολόκληρες μόνο για να παρουσιάσουν στο δικαστήριο την ημέρα της δίκης. Τα παράνομα κυκλώματα ξεκινούν από το χώρο της φυλακής με τη συμμετοχή και κρατουμένων και μερικά φτάνουν μέχρι τα υψηλά κλίμακα του υπουργείου δικαιοσύνης. Για να μην μακρυγορούμε, οτιδήποτε δεν είναι νόμιμο εμπίπτει στην αρμοδιότητα αυτών των κυκλωμάτων. Από εμπόριο ναρκωτικών μέχρι χρηματισμοί και εκδουλεύσεις. Είναι αυτονόητο ότι όλοι οι επαγγελματικοί χώροι που ασχολούνται με το κύκλωμα της δικαιοσύνης έχουν εμπλοκή με αυτά τα κυκλώματα.

Οι δηλώσεις του υπουργού έχουν να κάνουν με μια πολιτική δημόσιων σχέσεων - άγνωστο για ποιούς - και δεν παρουσιάζουν καμιά ουσιαστική σημασία. Οι προθέσεις για εξυγίανση είναι έκδηλα ψευδείς. Ο λόγος είναι ότι ούτε η δικαιοσύνη, αλλά ούτε και οι φυλακές μπορούν να έχουν ομαλή λειτουργία χωρίς την ύπαρξη κυκλωμάτων. Η

πολιτική εξουσία το γνωρίζει αρκετά καλά και γι' αυτό χρησιμοποιεί μια τακτική σιωπηρής ανοχής απέναντί τους, χρησιμοποιώντας τα κι όλας ώστε να συγκαλύπτει δικές της ευθύνες.

Είναι φανερό πως εύκολα το υπουργείο μπορεί να καταγγέλει κυκλώματα, να τους επιρρίπτει ευθύνες χωρίς κανένα κόστος. Η ύπαρξη των κυκλωμάτων και η λειτουργία τους, καθώς και η φαινομενική προσπάθεια αντιμετώπισής τους, αποτελούν και ένα σύμφυτο γεγονός προς την ίδια τη λειτουργία της δικαιοσύνης. Είναι μάταιες οι προσπάθειες και οι λεονταρισμοί της πολιτικής ηγεσίας για την εξαπάτησή μας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΠΑΛΑΦΑΣ: Η ύπαρξη κυκλωμάτων είναι γεγονός. Ο χώρος δικαστήρια-φυλακές είναι τόπος δράσης και συχνά τόπος συγκρούσεων κυκλωμάτων που είτε δρουν κυρίως μέσα σ' αυτό το χώρο, είτε οι δραστηριότητές τους ξεκινώντας από αλλού επεκτείνονται και σε αυτόν. Μιλάμε τόσο για τις μικροσυμμορίες μικρεμπόρων ηρωίνης, για τις παρέες που πουλάνε προστασία ή διάφορες εκδουλεύσεις κι εξυπηρετήσεις εντός κι εκτός φυλακής, όσο και για μεγαλοκυκλώματα που εκτός από τις παραπάνω δραστηριότητες, έχουν τις δυνατότητες, λόγω της φύσης των διασυνδέσεων και της στελέχωσής τους, να προκαλούν, να επηρεάζουν ή και να επιβάλλουν ακόμα και πολιτικές αποφάσεις. Υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις δράσης τέτοιων κυκλωμάτων που θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν παρακρατικά, αφού για τη λειτουργία τους είναι απαραίτητη η συμμετοχή κρατικών οργάνων και φαίνεται πως δρουν με κεντρική καθοδήγηση. Ο πρώην υπουργός δικαιοσύνης Γ. Κουβελάκης - κι οι προθέσεις του - υπήρξαν θύμα τέτοιων κυκλωμάτων.

Όμως ας πούμε και δυο λόγια για την οικονομική μόνο εκμετάλλευση των κρατούμενων. Ένα μικρό μόνο μέρος απ' τις αφηγήσεις των εγκλειστών αν είν' αληθινό, φτάνει για να καταλάβει κανείς το μέγεθός της. Έχω τη γνώμη ότι δεν είναι μικρό το αληθινό μέρος των αφηγήσεων αυτών.

Τα "δώρα" κι οι χρηματισμοί ξεκινάνε από κάποιες δεκάδες ή λίγες εκατοντάδες χιλιάδες δραχμές για την εξασφάλιση διευκολύνσεων, όπως πχ για καλύτερους όρους διαβίωσης, ρύθμισης επιθυμητού τρόπου κράτησης, σύντομο προσδιορισμό δικαστικών εκκρεμοτήτων κλπ, μέχρι και δεκάδες εκατομμύρια για έκδοση αθωωτικών αποφάσεων ή απαλλακτικών βουλευμάτων, αποφυλάκισεις κλπ. Βέβαια, κανείς δεν δίνει "απόδειξη παροχής υπηρεσιών" και κανείς δεν ξέρει αν τα χρήματα καταλήγουν κάθε φορά εκεί που υποτίθεται θα γίνει ο χρηματισμός. Σε πολλούς δε περιπτώσεις, αν και οι υποσχέσεις δεν τηρούνται, τα χρήματα δεν επιστρέφονται. Συχνά αναφέρονται ονόματα κάποιων μεγαλοδικηγόρων που με υποσχέσεις επιτυχών αποτελεσμάτων απέσπασαν από κρατούμενους ποσά δεκάδων εκατομμυρίων που θα διοχετεύονταν για χρηματισμό δικαστών ή άλλων κρατικών υπαλλήλων. Οι πιο πολλοί απ' αυτούς τους κρατούμενους αναγκάστηκαν να εκποιήσουν όλη τους την περιουσία προκειμένου να συγκεντρώσουν το απαιτηθέν ποσό, χωρίς πολλές φορές οι υποσχέσεις να τηρηθούν απ' την άλλη πλευρά.

Η φυλακή είναι τόπος καταναγκασμού, στέρησης - πρώτα της Ελευθερίας - και αυθαιρεσίας. Το ίδιο και οι δικαστικές αίθουσες. Ο εμπλεκόμενος, απ' τη θέση του κατηγορούμενου-κατάδικου, είναι διατεθειμένος να πληρώσει, τουλάχιστον σε χρήμα, προκειμένου ν' απαλλαγεί ή ν' απαλύνει το μαρτύριο της φυλάκισης. Είναι αναμενόμενο ότι σε εμπλεκόμενους στο κύκλωμα του "σωφρονισμού" κρατικούς υπαλλήλους ή επαγγελματίες με μειωμένες αξιακές αναστολές, δεν είναι αδιάφορες οι παραπάνω προσφορές.

Όσο για τις προθέσεις του υπουργού δικαιοσύνης, ο κ. Γιαννόπουλος και έμπειρος είναι και γνώστης των κυκλωμάτων που δρουν στο χώρο. Ίσως να εύχεται στις προσευχές του την "εξυγίανση", η μέχρι τώρα όμηρος πορεία του στο πόστο της προϊσταμένης αρχής του χώρου δείχνει ότι αλλού έχει στραμμένη την προσοχή του.

ΣΠΥΡΟΣ ΔΑΠΕΡΓΟΛΑΣ: Ναρκωτικά και σύγχρονη φυλακή συνδέονται τόσο στενά ώστε είναι αδύνατο να μιλήσεις μόνο για το ένα χωρίς να υπολογίσεις το δεύτερο. Η παρουσία των ναρκωτικών στη φυλακή δεν αποτελεί παρά τη συνέχεια της παρουσίας των ναρκωτικών στην κοινωνία, μόνο που πίσω από τα κάγκελα αυτή η παρουσία μεγενθύνεται, έτσι πού δυσδιάκριτες λεπτομέρειες γίνονται ορατές και υποψίες μεταβάλλονται σε βεβαιότητες.

Όταν μιλάμε πλέον για ναρκωτικά στην φυλακή μιλάμε με βεβαιότητα για ένα πανίσχυρο εργαλείο καταστολής. Ένα εργαλείο που κατορθώνει να κρατά τους φυλακισμένους πειθήνιους και χαυνωμένους, που μπορεί να προλαβαίνει εξεγέρσεις και αποδράσεις, που μπορεί να τσακίζει και τις πιο ισχυρές συνειδήσεις, που μολύνει τον αέρα της κρατικής βίας με την οσμή της εθελοντικής μιζέριας και που ενώ τα κάνει όλα αυτά, όχι μόνο δεν έχει κόστος αλλά αποφέρει και τεράστια κέρδη. Σκέφτεστε τίποτα καλύτερο για το μηχανισμό της αστικής δικαιοσύνης;

Είναι δεδομένο πως το εμπόριο ανθεί στο εσωτερικό των φυλακών, πως τα κελιά αποτελούν θερμκοιτίδες για νέους τοξικομανείς, πως βαριά ψυχοφάρμακα, παράνομα στην κοινωνία (που η χρήση τους οδηγεί συχνά σε παράλογες ενέργειες, βλ. Hypnostedon) μοιράζονται αφειδώς, καθημερινά σε κρατούμενους εθισμένους πια σε αυτά, πως περιστατικά βίας γύρω από την εμπορία συμβαίνουν συχνά, ασθένειες όπως η ηπατίτιδα θερίζουν κι ενώ πτέρυγες ή και ολόκληρες φυλακές δηλώνουν δημόσια πως "χωρίς ναρκωτικά δεν κρατιέται η φυλακή", την ίδια στιγμή η χρήση απαγορεύεται και τιμωρείται καθημερινά.

Και επειδή το να ξεχωρίζεις το "κράτος" από το "ψεύδος" είναι σχολαστικισμός, δεν πρέπει να εκπλήσει κανέναν η αντιναρκωτική μανία που κυκλοφορεί τελευταία. Ούτε και η γεροντική άνοια δεν μπορεί να κλονίσει τη βεβαιότητα πως αυτή η "πυγμή κατά των εμπορών" δεν είναι μονάχα μακάβριο υπουργικό χιούμορ αλλά μια ακόμα όψη της χρήσης των ναρκωτικών από την καταστολή. Οι ουσίες που προλαβαίνουν, σταματούν και δια-

φθείρουν οποιαδήποτε μαζική πράξη αντίστασης στη φυλακή, αποκαλύπτονται σαν η αιτία που ωθεί τέτοιες πράξεις... Οι ίδιοι οι κρατούμενοι, πνιγμένοι στα ψυχοφάρμακα, αργά ή γρήγορα μαθαίνουν την πρέζα, υποτίθεται πως παρανομούν και έτσι αυτοστιγμή γίνονται όμηροι του πειθαρχικού και της νέας τιμωρίας. Το φάντασμα του Όργουελ μας χαμογελά και πάλι.

Με κάθε μέσο, συνειδητή προώθηση της εμπορίας και χρήσης μέσα στις φυλακές, ταυτόχρονα με την απειλή της τιμωρίας, αλλά και εκμετάλλευση της κοινωνικής απαξίωσης για τις ουσίες, αυτή είναι η επίσημη πολιτική της δικαιοσύνης στο πρόβλημα των ναρκωτικών στα καταστήματα. Όσο για το τι μπορεί να γίνει, η απάντηση είναι: ΑΠΟΛΥΤΩΣ ΤΙΠΟΤΑ.

Μια πραγματική αντιναρκωτική εκστρατεία που θα μπλόκαρε τη διακίνηση, θα οδηγούσε αυτόματα σε έκρηξη με καταλυτικές συνέπειες, πράγμα που το κράτος θέλει με κάθε τρόπο να αποφύγει.

Οι θεραπευτικές κοινότητες και η μεθαδόνη δεν μπορεί παρά να παίζουν τον ίδιο ρόλο που παίζουν και στην κοινωνία. Ένα ημίμετρο που καταλήγει μέρος του όλου προβλήματος και τελικά άλλη μια καλή δικαιολογία για να συνεχίσουν τα πράγματα να παραμένουν ως έχουν.

Τα ναρκωτικά όμως, και πιο συγκεκριμένα η πρέζα, ορίζονται μέσα στη φυλακή όχι μόνο από το μίζερο κυνηγητό της δόσης και την αποβλάκωση της μαστούρας, όχι μόνο από τα οικονομικά συμφέροντα, αλλά και από τον τρόπο ζωής και σκέψης, από τη συνειδητή, την προεξέκικη συνειδητή που διαμορφώνουν. Και αυτή η συνείδηση είναι που πρέπει να πολεμηθεί και να σπιάσει και σε αυτό το έργο σοβαρό ρόλο παίζει και η ατομική προσπάθεια του καθενός, στο όνομα της ανθρωπίνης αξιοπρέπειάς του.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΠΑΛΑΦΑΣ: Οι ανθρώπινες κοινωνίες έχουν πορευτεί για χιλιάδες χρόνια γνωρίζοντας και χρησιμοποιώντας φυσικές φαρμακευτικές ουσίες - βοτάνια - μερικές από τις οποίες, εκτός των άλλων, επιδρούν τροποποιώντας τις ψυχικές καταστάσεις του ανθρώπου και ως εκ τούτου και τη

συμπεριφορά του.

Οι ανθρώπινες κοινωνίες που για χιλετίες χρησιμοποιούσαν τέτοιες ουσίες για θεραπευτικούς - της ψυχής και του σώματος - λόγους, είχαν βρει εσωτερικούς τρόπους για να ρυθμίζουν τη χρήση τους και ν' αποφεύγουν τις παρενέργειές τους. Πουθενά στη γνωστή ιστορία δεν αναφέρεται ότι κινδύνεψε κάποια κοινωνία εξ αιτίας της χρήσης μιας τέτοιας ουσίας.

Το "πρόβλημα των ναρκωτικών" (κι όταν οι "ναρκοκόλαγνοι" χρησιμοποιούν τον όρο "ναρκωτικά" εννοούν βεβαίως τις παράνομες σήμερα συνθετικές ουσίες, ηρωίνη, κοκαΐνη και τα παράγωγά τους. Και την τρίτη της παρανομίας, την κάναβη, που και τα μικρά παιδιά ξέρουν ότι ούτε εξάρτησή δημιουργεί, ούτε ποτέ κανείς πέθανε απ' τη χρήση της) εφευρέθηκε στις αρχές του αιώνα στις ΗΠΑ. Στο διάστημα μέχρι σήμερα, η παραπάνω "εφεύρεση" έχει χρησιμοποιηθεί προσχηματικά κατά διάφορους τρόπους, ανάλογα κάθε φορά με την κατάσταση, με τα συμφέροντα και τις επιδιώξεις της παγκόσμιας υπερδύναμης.

Η αυθαίρετα επιλεκτική (αφού πλήθος άλλων ουσιών, τόσο φυσικών, όπως τα αλκοολούχα ποτά, όσο και των πολύ περισσότερων συνθετικών, όπως τα δεκάδες ψυχοφάρμακα, που έχουν ψυχοτρόπες ιδιότητες και η επί μακρόν χρήση πολλών απ' αυτά δημιουργεί εξάρτηση ή σοβαρές βλάβες) κατασταλτική αντιμετώπιση των παραπάνω ουσιών, που επιβλήθηκε με τον καιρό και στα κράτη-δωρυφόρους των ΗΠΑ, αποδείχτηκε ότι λειτούργησε σαν η καλύτερη μέθοδος διαφήμισης και διάδοσής τους, όπως είχε ξανασυμβεί στη δεκαετία του '20 με την ποταποαγόρευση, που όμως τότε περιορίστηκε μόνο στις ΗΠΑ και για 4 μόνο χρόνια.

Τα αποτελέσματα του 80χρονου "πολέμου κατά των ναρκωτικών" είναι η αναλογικά πολυπληθής υπερκατανάλωσή τους σήμερα σε παγκόσμια κλίμακα, η εξαθλίωση και δηλητηρίαση εκατομμυρίων χρηστών, τα υπερκέρδη των πολυεθνικών κυκλωμάτων που τα παράγουν και τα εμπορεύονται και τα οποία βεβαίως συνδέονται με τα παγκόσμια κέντρα εξουσίας της Ουάσινγκτον

Ένα από τα μεγάλα προβλήματα -σύμφωνα με τα λεγόμενα επισήμων, δια στόματος ΜΜΕ- μέσα στις φυλακές, είναι η ύπαρξη ενός μεγάλου αριθμού αλλοδαπών κρατουμένων, κυρίως Αλβανών, οι οποίοι φέρονται να πρωταγωνιστούν σε εξεγέρσεις, αποδράσεις και σύμφωνα πάντα με όσα λέγονται, σε συμπλοκές μεταξύ κρατουμένων. Αντιλαμβανόμαστε ότι η φυλακή είναι ένας πολυπολιτισμικός και άρα ευαίσθητος χώρος, όπου είναι πιθανό να αναπτυχθούν εθνικιστικές και ρατσιστικές τάσεις, αλλά και το αντίθετο. Πώς αντιλαμβάνεστε εσείς αυτή την καθημερινή συνύπαρξη και ποιος ο στόχος της παρουσίας των Αλβανών κρατουμένων ως ο κακός δαίμονας των φυλακών;

και των Βρυξελλών.

Ο "πόλεμος κατά των ναρκωτικών" είναι σήμερα, εκτός άλλων, η επικερδέστερη πολυεθνική επιχείρηση. Κανένας μεγαλέμπορος ηρωίνης δε φυλακίστηκε ποτέ. Ίσως κάποιοι "μικρομεσαίοι" χοντρέμποροι, που μετριοούνται στα δάχτυλα των χεριών. Μερικοί δε απ' αυτούς συνεχίζουν τη δραστηριότητά τους και μέσα στη φυλακή, αφού τα κέρδη είναι τεράστια κι οι δυνατότητες χρηματισμού των κρατικών υπαλλήλων υπερβολικά μεγάλες. Εκείνοι που σωρηδόν φυλακίζονται είναι οι άρρωστοι εξαρτημένοι χρήστες, για να ανακυκλώνεται έτσι η μίζερια τους, να διατηρούνται σαν πελάτες και να λειτουργούν σαν ντήλερ-κράχτες, αφού για να καλύψουν τις ανάγκες τους είναι αναγκασμένοι να βρίσκουν συνεχώς νέους "πελάτες" του προϊόντος. Για να πολλαπλασιάζονται έτσι με γεωμετρική πρόοδο οι εξαρτημένοι μέσα στις φυλακές. Σ' ένα χώρο που η στέρηση της Ελευθερίας κι οι εξευτελιστικές συνθήκες επιβίωσης φέρνουν στην ψυχή τον πόνο και το μαρασμό, το καταφύγιο στην ηρωίνη και στα νόμιμα ψυχοφάρμακα που αφειδώς αμφοτέρω εδω προσφέρονται, απαλύνει πρόσκαιρα το ασφυκτικό αδιέξοδο. Δεν ξέρω αν υπάρχει περίπτωση εξαρτημένου χρήστη που σταμάτησε την πρέζα μέσα στην φυλακή. Εκείνο που ξέρω είναι ο μεγάλος αριθμός νέων ανθρώπων που φυλακίστηκαν για άσχετους προς τα "ναρκωτικά" λόγους και βγήκαν άρρωστα κι εξαθλιωμένα πρεζόνια, πελάτες και κράχτες του

κυκλώματος.

Εκείνο που ξέρω είναι ότι στο σύνολό τους σχεδόν οι χρήστες είναι και φορείς των διαφόρων μορφών ηπατίτιδας ή του AIDS, αφού κάνουν χρήση της ουσίας με τις σύριγγες από κοινού. Η φυλακή είναι ο ακαταλλήλότερος χώρος για να επιχειρηθεί η απεξάρτηση, αφού οι ψυχολογικές καταστάσεις που δημιουργεί και η ευκολία εξεύρεσης της ουσίας ωθούν προς τη χρήση. Στη φυλακή, ο κόσμος των χρηστών έχει ανοιχτή μονάχα την είσοδο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΔΡΙΜΥΛΗΣ: Αν αποδεχτούμε ότι τα ναρκωτικά αποτελούν τη μάστιγα της σύγχρονης κοινωνίας, οι φυλακές είναι το βασίλειό τους. Η κατασταλτική πολιτική της ποινικοποίησης της χρήσης συνεπάγεται αυτομάτως και στην σε μεγάλο βαθμό εξάπλωσή της. Άλλωστε, αυτά είναι κουβέντες που έχουν χιλιοεπωθεί και τεκμηριωθεί από ανθρώπους που έχουν κάτσει και ασχοληθεί σοβαρά με αυτά τα θέματα. Αν αναφερόμασταν με παραδείγματα για τις φυλακές, θα διατρέχαμε τον κίνδυνο να χαρακτηριζόμαστε υπερβολικοί, ίσως μη πιστευτοί. Αξίζει μόνο ν' αναφέρουμε ότι στον Κορυδαλλό η μία από τις τέσσερις πτέρυγες του καταστήματος αποτελεί αποκλειστικά από τοξικομανείς και στις άλλες τρεις υπάρχει ένας εξίσου σημαντικός αριθμός από εξαρτημένους κρατούμενους. Είναι υποκριτής όποιος υποστηρίζει ότι γίνονται σοβαρές προσπάθειες απεξάρτησης μέσα στη φυλακή ή το ψυχιατρείο. Η φυλακή ή ίδια από τη

φύση της δεν ανταποκρίνεται σε ένα τέτοιο σκοπό. Αντίθετα, είναι πιο εύκολο ένας μη τοξικομανής να καταλήξει βγαίνοντας πια από τη φυλακή τοξικομανής. Η σωφρονιστική υπηρεσία συνειδητά είναι ανεχτική απέναντι σ' αυτή την κατάσταση. Από τη μια, παίζουν οικονομικά συμφέροντα που σίγουρα αγγίζουν κάποιους σωφρονιστικούς υπάλληλους. Από την άλλη, υπάρχει μια πολιτική από μέρους της (πολιτική που έχει εκφραστεί και δημόσια) ότι χωρίς ναρκωτικά η φυλακή δεν κρατιέται και ό,τι μπορεί να σημαίνει αυτό. Ακόμα και οι υγειονομικές υπηρεσίες συνεργούν στο έργο αυτό, μοιράζοντας χωρίς συνταγολόγιο βαριά ψυχοφάρμακα. Φυσικά το υπουργείο και ενήμερο είναι και συνέννοχο. Οι αντιναρκωτικές κορώνες που εκφράζουν κατά καιρούς, δεν είναι τίποτε άλλο από υποκρισία, μια πολιτική δημοσίων σχέσεων και εξαπάτησης. Ακόμα και οι οπαδοί των μεταρρυθμίσεων του ποινικού κώδικα για υποθέσεις ναρκωτικών παρουσάζουν μια επιδεικτική (ηθελημένη ή όχι) άγνοια του θέματος. Η κοινωνία του θεάματος και της τεχνοκρατικής ψευδαίσθησης επιλέγει να αντιμετωπίζει τα προβλήματα που μόνη της δημιουργεί με την καταστολή, είτε αυτή προέρχεται από τους θιασώτες της αστυνομοκρατίας και των δικαστηρίων, είτε από τους οπαδούς των μεταρρυθμίσεων, των υποκατάστατων και του εκσυγχρονισμού. Το πρόβλημα της τοξικομανίας αντικατοπτρίζει το πρόβλημα της κοινωνίας, του οργανωμένου κοινωνικού ιστού και μόνο. Δεν υπάρχουν μέτρα που να αναχαιτίζουν πια αυτή την κατάσταση.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΔΡΙΜΥΛΗΣ: Η φυλακή πράγματι είναι ένας πολυπολιτισμικός χώρος. Οι αλλοδαποί κρατούμενοι αγγίζουν περίπου το 40% του συνολικού ποσοστού τροφίμων των φυλακών. Η συντριπτική πλειοψηφία των αλλοδαπών είναι αλβανοί, συνεπώς μια αρκετά μεγάλη και δυνατή κοινότητα με ισχυρούς εσωτερικούς δεσμούς. Ανάμεσα στους έλληνες κρατούμενους υπάρχουν και εθνικιστικές και ρατσιστικές αντιλήψεις, που όμως απέχουν πολύ από το να γίνουν έκδηλες συμπεριφορές και οι λόγοι γι' αυτό είναι δύο: Ο πρώτος λόγος είναι ότι οι αντιλήψεις αυτές δεν αφορούν το σύνολο του ελληνικού πληθυσμού των φυλακών, που συνυπάρχει με τους αλλοδαπούς χωρίς ιδιαίτερα προβλήματα, αλλά και χωρίς ιδιαίτερες σχέσεις. Ο δεύτερος λόγος είναι ότι θα ήταν δύσκολο από την πλευρά των ελληνικών κρατουμένων να παρουσιάσουν έκδηλες ρατσιστικές συμπεριφορές απέναντι σε μία ίσως δυνατότερη -από άποψη συνοχής- κοινότητα. Τα όσα κατά καιρούς έχουν ακουστεί από τα ΜΜΕ είναι σκέτες μυθοπλασίες. Ο κύριος γενεσιουργός παράγοντας έριδας μεταξύ κρατουμένων, που καμιά φορά μπορεί να οδηγήσει σε φασαρία, είναι η εμπορία ηρωίνης. Άλλου είδους φασαρίες γίνονται σπάνια και ακόμα πιο σπάνια καταλήγουν σε συμπλοκές, κάτι που άλλωστε είναι αναμενόμενο μέσα σε ένα τόσο μεγάλο αριθμό ατόμων. Πάντως άξια λόγου είναι η παρατήρηση ότι οι αλβανοί έχουν ισχυρά εθνικιστικά κριτήρια, τα οποία φαίνονται από τον τρόπο που αντιμετωπίζουν μικρότερες ομάδες κρατουμένων, ανατολικοευρωπαϊκής προέλευσης και κυρίως τους μαύρους, αλλά και από τον τρόπο τον οποίο συνδέονται και ζουν μέσα στη φυλακή. Οι αλλοδαποί γενικότερα έχουν συμμετάσχει σε στάσεις ή αποδράσεις με πολύ μεγάλο ποσοστό συμμετοχής. Αυτός είναι και ο λόγος που για όλα τα "κακώς κείμενα" των φυλακών εμφανίζονται να ευθύνονται οι αλλοδαποί. Κάθε σύστημα χρειάζεται για την ύπαρξή του και έναν αντίστοιχο εχθρό. Είναι φυσικό, τόσο το σωφρονιστικό προσωπικό, όσο και το υπουργείο δικαιοσύνης, να χρησιμοποιούν κάθε τόσο τους αλλοδαπούς ως εξλαστήριο θύμα, ώστε να καλύπτουν τις δικές τους ευθύνες και ατέλειες ή να αποπροσανατολίζουν για τους πραγματικούς λόγους αναταραχής αποδίδοντάς τους σε φασαρίες και συμπλοκές.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΠΑΛΑΦΑΣ: Οι αλβανοί είναι η μεγαλύτερη πληθυσμιακή εθνότητα ξένων στις ελληνικές φυλακές, αρκετά περισσότεροι από το σύνολο όλων των άλλων αλλοδαπών μαζί. Είναι σχεδόν

στο σύνολό τους μικρής ηλικίας, με ισχυρούς δεσμούς μεταξύ τους και σε κάποιες περιπτώσεις εκδηλώνουν υπεροπτική και ρατσιστική συμπεριφορά προς άλλες αδυνατότερες εθνότητες. Το κύριο χαρακτηριστικό όμως των Αλβανών είναι η έντονη δίψα τους για γρήγορη οικονομική άνοδο. Επειδή η πιο πρόσφορη και επικερδής επιχείρηση στις φυλακές είναι το εμπόριο ναρκωτικών -δηλαδή της ηρωίνης- τα τελευταία δύο χρόνια παρατηρείται βαθμιαία εκτόπιση των Ελλήνων από τους Αλβανούς. Σ' αυτόν τον "πόλεμο" σφείλονται κυρίως οι συμπλοκές που αναφέρονται και που πάντως είναι περιορισμένης έκτασης σχετικά.

Από την άλλη πλευρά, των ελλήνων, επίσης υπάρχει μια υπέρπουσα τάση ρατσιστικής αντιμετώπισης των αλβανών και άλλων αλλοδαπών, ήπιας όμως και υποβόσκουσας μορφής, που δεν αφορά το σύνολο των ντόπιων και που σπανιότατα εκδηλώνεται, αν και υιοθετείται σιωπηλά από την υπηρεσία. Οι "συνασπισμοί" που λειτουργούν πάντως δεν έχουν έντονα εθνικιστικά χαρακτηριστικά, είναι μικτοί και συμπτωματικά πλειοψηφούν οι μεν ή οι δε.

Είναι γεγονός ότι τα τελευταία χρόνια, οι αλλοδαποί και κυρίως οι αλβανοί έχουν συμμετάσχει καθοριστικά και κάποιες φορές είναι οι πρωταγωνιστές στις στάσεις και τις αποδράσεις. Όμως δεν πρέπει να μας διαφεύγει ότι πριν δεν συμμετείχαν γιατί δεν είχαν καν παρουσία στις ελληνικές φυλακές, ενώ σήμερα αποτελούν το 1/3 του πληθυσμού τους. Ύστερα, δεν είναι οι στάσεις, οι αποδράσεις και οι εξεγέρσεις τα "μεγάλα προβλήματα" των φυλακών, αλλά οι εξοντωτικές ποινές και η αλόγιστη ποινικοποίηση που έκαναν τις φυλακές αποθήκες ανθρωπίνων υπάρξεων με εξευτελιστικές συνθήκες διαβίωσης.

ΣΠΥΡΟΣ ΔΑΠΕΡΓΟΛΑΣ: Η φυλακή είναι ένας ιδιότυπος χώρος όπου μια σειρά εθνοτήτων, συμβιώνουν κάτω από ένα καθεστώς κοινής καταστολής. Σε γενικές γραμμές, η συμβίωση είναι αρμονική και όταν αυτή η αρμονία διαταράσσεται, τούτο σπάνια συμβαίνει για λόγους μη οικονομικούς ή προσωπικής "μαγκιάς". Ρατσισμός και μια έννοια εθνικισμού σίγουρα υποβόσκει, είναι όμως τελείως επιφανειακός και με κανένα τρόπο δε ρυθμίζει τα γεγονότα. Συνήθως είναι το παράπονο των αδυνάμων, (κάνουν τους μάγκες οι αλβανοί στην πατρίδα μας), η δικαιολογία των ρουφιάνων ή η έκφραση γνωστών κοινοτοπιών (π.χ. οι "αράπηδες" των οποίων όμως η πρέζα ευχαρίστως καταναλώνεται). Είναι βασικό λάθος, να θεωρηθεί ο ρατσισμός η περι-

χαράκωση των εθνοτήτων, και οι συνακόλουθες "πλάτες", στον κίνδυνο που συναντάται πιο έντονα στους αλβανούς και στους ρωσοπόντιους. Δεν είναι μόνο η γλώσσα ή η κουλτούρα, είναι το γεγονός πως εκτός του τελευταίου ενάμιση χρόνου που οι αλβανοί κυριάρχησαν ολοκληρωτικά και από το πλήθος τους και μέσα από το εμπόριο πρέζας, η ίδια η ελληνική πραγματικότητα, πριν τη σύλληψη, η δικαστική αντιμετώπιση, οι οικονομικές συνθήκες, η ρατσιστική αντιμετώπιση από την υπηρεσία, έκαναν αυτή την περιχαράκωση αν μη τι άλλο αναγκαία και λογική. Είπαμε ότι οι αλβανοί κυριαρχούν. Εξετάζοντάς τους χωριστά, διακρίνονται ένα σύστημα αξιών, καθόλου άγνωστο αλλά και καθόλου νέο. Αίσθηση της τιμής, μπέσα, επιδειξη, πατριαρχικότητα, ισχυρές φιλίες πέρα από εθνότητες, αλλά και ανταγωνιστικότητα για τη "μαγκιά". Έχουν πλήρως κατανοήσει τις αξίες της ελεύθερης αγοράς και διόλου δεν προβληματίζονται όσοι από αυτούς εμπορεύονται ηρωίνη. Αξίζει πάντως η παρατήρηση πως σε αντίθεση με την εποχή που οι έλληνες (ρουφιάνοι συνήθως) είχαν το εμπόριο και οι περισσότεροι dealer κατέληγαν τελειωμένα πρεζάκια, το "αλβανός πρεζάκις" είναι σαν ανέκδοτο με δύο λέξεις. Η κοινότητά τους είναι σε γενικές γραμμές ανοιχτή και οι σχέσεις μαζί τους ορίζονται ελάχιστα από την εθνικότητα, αλλά βασικά από τα τεκμήρια "κύρους" ή ευρύτερου "τσμπούκα" που διαθέτεις. Οι συστάσεις και οι γνωριμίες είναι εξίσου σημαντικές.

Χαρακτηρίζονται σαν κακός δαίμονας για τις φυλακές και αυτό είναι εξίσου αναμενόμενο. Σκληρογυγμένοι σ' ένα σταλινικό καθεστώς, μ' ένα σημερινό σύστημα αξιών που τιμωρεί τη ρουφιανιά και φτύνει τη δειλία, με ισχυρούς δεσμούς μεταξύ τους, αλλά το σημαντικότερο, μη έχοντας οικογένειες, παιδιά ή δουλειές που να τους συνδέουν με τη νομιμότητα, δεν έχουν και πολλά να χάσουν πηδώντας μια μάντρα, ή στήνοντας μια εξέγερση, ενώ αντίθετα έχουν να κερδίσουν τα πάντα, ειδικά μόλις περάσουν τα σύνορα. Είναι όμως κατανοητό, στους περισσότερους φυλακισμένους, πως η αιτία για απόδραση ή εξέγερση δεν είναι οι δραπέτες ή οι εξεγερμένοι αλλά η ίδια η φυλακή.

Στο επόμενο φύλλο, η συνέχεια και το τέλος της συνέντευξης. Επίσης, οι συνεντεύξεις με τη δικηγόρο Γιάννα Κούρτζοβικ και τον ψυχίατρο Θεωρή Διονυσόπουλο.

Η μεγάλη πορεία των Ζαπατίστας...

ή όταν μπερδεύονται οι δάσκαλοι με τους μαθητές

Η ιστορία του μικρού εφημεριδοπώλη

Ήταν μια φορά ένας μικρός εφημεριδοπώλης που ήταν πολύ, μα πάρα πολύ φτωχός, και μπορούσε μονάχα να πουλάει παλιές εφημερίδες γιατί δεν του έφταναν τα λεφτά για να αγοράζει καινούριες εφημερίδες. Ο κόσμος δεν αγόραζε τις εφημερίδες του γιατί ήταν παλιές και ήθελε καινούριες εφημερίδες. Έτσι ο μικρός εφημεριδοπώλης δεν πωλούσε τίποτα και κάθε μέρα στοιβάζονταν όλο και περισσότερες παλιές εφημερίδες. Αυτό που έκανε λοιπόν ο μικρός εφημεριδοπώλης ήταν να εγκαταστήσει μια μηχανή ανακύκλωσης χαρτιού, και να γίνει πολύ εκατομμυριούχος.

Αγόρασε όλες τις επιχειρήσεις εφημερίδων και περιοδικών, απαγόρευσε τη δημοσίευση επίκαιρων ειδήσεων και έτσι υποχρέωσε τον κόσμο να διαβάζει μονάχα μπαγιατίτικες ειδήσεις. Στις εφημερίδες που θα κυκλοφορήσουν σήμερα, για παράδειγμα, διαβάζει κανείς πως οι ζαπατίστας φθάνουν στην πόλη του Μεξικού όπου θα συναντηθούν με τους βιγίστας. Δεν διακρίνεται καλά η ημερομηνία, σαν να φαίνεται ότι γράφει "1914" ή "1997", "Ταν-ταν."

Ρουμπρίκα
Subcomandante Marcos

Πόλη του Μεξικού, Παρασκευή 12 Σεπτεμβρίου

"Φτάσαμε; Εδώ είναι η πόλη του Μεξικού;" ρωτούσαν με αγωνία τα δύο μεγάλα χαρούμενα μάτια πίσω από τη μαύρη κουκούλα, όταν λίγο μετά τις δώδεκα το πρωί το караβάνι των δεκαπέντε χιλιομέτρων -το караβάνι των πεντακοσίων χρόνων εξεγέρσεων αγώνων, ελπίδων-, με δυσκολία ανεβαίνει τις ελικοειδείς στροφές του δάσους του Nativitas, όπου πάνω από πέντε χιλιάδες κάτοικοι του Milpa Alta, Tlahuac και Xochimilco υποδέχονται με αποθεωτικές διαθέσεις την "πορεία των χιλίων 111", την πορεία των χωρίς φωνή, την πορεία των ξεχασμένων. Μετά από ένα μαραθώνιο ταξίδι από την Τσιάπας στην "καρδιά του Μεξικού", μετά από αμέτρητες και απροσδόκητες στάσεις φιλοξενίας, στήριξης και αλληλεγγύης, φθάνουν στο ίδιο σημείο όπου το 1914 συναντήθηκε ο στρατός του Νότου του Εμιλιάνο Ζαπάτα με τη μεραρχία του Βορρά του Φρανσίσκο Βίγια και γίνονται δεκτοί ως θριαμβευτές, ως σύμβολα-φορείς μιας μεγάλης νίκης. Ποιας νίκης; "Μα της νίκης του κινήματος", θα πει κάποιος. Μετά από ώρες αναμονής κάτω και πάνω στις ιτιές και τους κέδρους η "κοινωνία των πολιτών" σε κατάσταση συναγερμού και πανζουρλισμού στροβιλίζεται με μουσικές και φωτοβολίδες, με ντάλιες και μαργαρίτες, με απίθανες ποσότητες φαγητού που κυριολεκτικά μπουκλώνουν τα λεωφορεία των ζαπατίστας και των δεκάδων άλλων αντιπροσωπειών των ινδιάνικων λαών και οργανώσεων όπως το Λαϊκό Μέτωπο του Texcoco, η Ένωση των Λαών Ενάντια στην Καταπίεση της Loxicha, οι Επιτροπές Πολιτών για το Διάλογο του Jalisco, η Ένωση των Αγροτικών Οργανώσεων της Sierra del Sur, το Ενιαίο Κίνημα των Triqui, οι mazahuas, οι ruperachas, οι

mazatecos, η Λαϊκή και Ινδιάνικη Ένωση Αγροτών και Εργατών, το Λαϊκό Μέτωπο Francisco Villa. Στην τελετή καθάρσης για "τον ερχομό καλύτερων ημερών" που πραγματοποιούν οι χορευτές Cholotl, ο EZLN με τη φωνή του Isaac τονίζει με έμφαση πως "θα συνεχίσουμε τον αγώνα για την εκπλήρωση των συμφωνιών του San Andres, για τη δικαίωση των απαιτήσεών μας, ινδιάνικων και μη. Δεν παραδοθήκαμε και δεν πρόκειται να ξεπουληθούμε "και δεκάδες δημοσιογράφοι και ρεπόρτερ αναμεταδίδουν απευθείας το θερμό του λόγο μέσω ραδιοφώνων και κινητών. Είναι ο "άλλος" λόγος. Ο λόγος όπλο, ο λόγος πόνος, ο λόγος φωτιά, ο λόγος ανατροπή, ο λόγος μνήμη. Ο λόγος που μερικές ώρες αργότερα θα αντηχήσει σε ολόκληρη τη μεξικάνικη πρωτεύουσα, θα κατακτήσει το μυαλό και την καρδιά του μητροπολιτικού πληθυσμού, θα αφυπνίσει τις συνειδήσεις.

Πάνω από τρεις ώρες θα βαδίσουν οι άντρες, οι γυναίκες και τα παιδιά από τις ζαπατιστικές κοινότητες -βάσεις στήριξης του EZLN- μαζί με τους χιλιάδες υποστηρικτές τους για να φθάσουν στην Πλατεία του Συντάγματος, το περίφημο Zocalo, το σημαιοστολισμένο και μεγαλόπρεπο εν όψει της μεγαλύτερης εθνικής γιορτής, της επετείου της ανεξαρτησίας του Μεξικού. Άφησαν πριν από τέσσερις μέρες τις πιο απομακρυσμένες και πιο ξεχασμένες γωνιές της εξεγερμένης γεωγραφίας της Τσιάπας, οι choles του βορρά, οι χωρικοί και οι χωρικές του πόνου και της πείνας, οι tzeltales και οι tzotziles των Ορεινών, των καταπράσινων και απότομων κρύων βουνών, των κατακόκκινων κεντητών και των μάλλινων πανωφοριών, οι άνθρωποι που πολεμούν της ζούγκλας, οι tojolabales και oitzeltales, με όλα τα χρώματα του κόσμου πάνω τους, χρώματα υπερβολή, χρώματα-απειλή για τη γκρίζα μονοτονία της πόλης. Πίσω από τις κουκούλες και τα μαντήλια τους, οι υποταγμένοι του πάντοτε, οι διπλά εκμεταλλεόμενοι -ινδιάνοι και φτωχοί-, οργανωμένοι και πειθαρχημένοι, βαδίζουν με τους δικούς τους ρυθμούς, κάνουν πορεία και κάνουν γιορτή. Χαρούμενοι, περήφανοι και οργισμένοι, πολλοί γνωρίζουν για πρώτη φορά μια πόλη, αρκετοί δεν μιλούν καν καστιγιάνικα, προσπερνούν αργά τα εμπορικά κέντρα, τους ουρανοξύστες, τα πάρκα-φυλακές, τα πολυτελή ξενοδοχεία και τα εστιατόρια, τις εκτυφλωτικές επιγραφές των κινηματογράφων, τις προσόψεις-φρούρια των τραπεζών, τα κενά, τα νεκρά από καιρό, βλέμματα κάποιων "διαγαλαξιακών" επιχειρηματιών με το δολάριο στη θέση της καρδιάς.

συνέχεια στην επόμενη σελίδα

Έξω από το San Cristobal de las Casas, 9 Σεπτεμβρίου

Juchitan, 9 Σεπτεμβρίου

Σημέρωμα στο Tepoztlan, 12 Σεπτεμβρίου

Έξω από την πόλη του Μεξικού, 12 Σεπτεμβρίου

Η μεγάλη πορεία των Ζαπατίστας...

Πόλη του Μεξικού, 12 Σεπτέμβρη

Είναι περίπου οκτώ το βράδυ. Οι κεντρικοί δρόμοι και τα πεζοδρόμια ξεχειλίζουν από χιλιάδες κόσμου που τους περικυκλώνει και τους ακολουθεί. Δεν κοιτάζουν ούτε με οίκτο, ούτε με περιέργεια, αλλά με ενθουσιασμό, με τρυφερότητα, με θαυμασμό. Είναι τμήμα της πορείας. Χειροκροτούν, σφυρίζουν, ζητωκραυγάζουν, τρέχουν να τους αγκαλιάσουν, να τους φιλήσουν. "Mojbaetik", τους απαντούν οι χιλιοί 111. "Είμαστε σύντροφοι". Δεκάδες μπλοκ οργανώσεων και ομάδων που είναι αδύνατον να απαριθμήσει κανείς, κάποιιο βετεράνο του δρόμου λένε πως είναι η μεγαλύτερη

ρίπου έξι χιλιομέτρων. Λίγο πριν το Zocalo δημιουργείται το αδιαχώρητο. Σ' αυτή την πλατεία, που είναι γεμάτη όσο ποτέ άλλοτε, μια κραυγή κυριαρχεί: "Δεν είστε μόνοι".

"Δεν πρόκειται να γυρίσουμε στη γωνιά της εγκατάλειψης και της φτώχειας, χωρίς ελπίδα", προειδοποιεί η Claribel, μέλος της Πολιτικής Επιτροπής του EZLN, από το συμβολικό αυτόν -για τα κοινωνικά κινήματα- χώρο. Μιλά για τη στρατιωτικοποίηση, τον πόλεμο και την ιστορία όπως ποτέ άλλοτε δεν έχει μιλήσει κανείς από αυτήν εδώ την πλατεία. "Ήρθαμε μέχρι εδώ από τα βουνά του μεξικάνικου νότου. Είμαστε άντρες, γυναίκες και παιδιά.

Εκπροσωπούμε τις χιλίες 111 ινδιάνικες κοινότητες που είναι στις γραμμές του EZLN (...) Περιπατήσαμε ως εδώ με μία και μόνη σημαία.

Τη σημαία που λέει "Φτάνει πια! Ποτέ πια ένα Μεξικό χωρίς εμάς" (...)

Αν ο Zedillo θέλει την ειρήνη, να τηρήσει το λόγο που έδωσε στους ινδιάνικους λαούς και να αποσύρει τους στρατιώτες του. Αν θέλει τον πόλεμο, εμπρός λοιπόν, οι ζαπατίστας ξέρουμε ν' αγωνιζόμαστε με τιμή και θάρρος, γιατί διαθέτουμε ένα όπλο πολύ ισχυρό, που η κυβέρνηση δεν έχει.

Το όπλο αυτό το λένε αξιοπρέπεια.

Με αυτό το όπλο κανείς και τίποτα δεν μπορεί να μας νικήσει(...)

Η πλατεία σείεται για άλλη μια φορά: "Δεν είστε μόνοι".

Η διαδήλωση τελειώνει, όπως τελειώνουν όλες οι ζαπατι-

ήταν ένα γράμμα για τον καθένα, ένα μήνυμα για τον καθένα.

Πολλά βήματα είχε αυτή η πορεία και πολλά είναι τα μηνύματα για πολλούς.

Ο καθένας θα μπορέσει να διαβάσει το μήνυμα που του αντιστοιχεί και θα σκεφθεί πώς θα απαντήσει σ' αυτό.

Πλατεία των τριών πολιτισμών, 15 Σεπτέμβρη

Εμείς οι ζαπατίστας πήραμε περισσότερα από ένα μηνύματα.

Οι ζαπατίστας πήραμε ένα μάθημα.

Οι δάσκαλοι αυτού του μαθήματος ιστορίας είναι οι εργάτες του κάμπου και της πόλης, οι ινδιάνοι, οι πολιτικές και κοινωνικές οργανώσεις, τα παιδιά, οι γυναίκες, οι νέοι, οι γέ-

Ιδρυτικό συνέδριο του Frente, 13 Σεπτέμβρη

διαδήλωση που έχουν δει: Κουκουλοφόροι και μη, tojolabales και triquis, "μητροπολιτάνοι" και φοιτητές, πιτσιρικάκια και νοικοκυρές, πανεπιστημιακοί και εργάτες, υπάλληλοι και δάσκαλοι με τα παιδιά τους, διανοούμενοι και mazahuas, και μαζί τους οι χαφιέδες- γύρω στους τέσσερις

στικές πολιτικές εκδηλώσεις: με χορούς και με τραγούδια και με αδιαφιλονίκητο χιτ -μακράν όλων όπως λέει ο El Surto "La del mono colorado".

Είναι το τέλος της πρώτης πράξης της εξαήμερης παραμονής των ζαπατίστας στην πόλη του Μεξικού, που κάποιες εφημερίδες χαρακτήρισαν ως "έπος των ζαπατίστας". Θα ακολουθήσουν μέρες πλούσιων κινητοποιήσεων και επικοινωνίας με ευρύτατες ομάδες της κοινωνίας των πολιτών και των ινδιάνικων λαών, απλή και δοκιμασμένη πρακτική του ζαπατισμού σε διαφορετικές στιγμές των "παρεμβάσεων" του στην πολιτική σκηνή. Ο EZLN θα προσπαθήσει για άλλη μια φορά να κατασκευάσει έναν "καθρέφτη" όπου θα αντανακλώνται οι κοινωνικοί και πολιτικοί θιασώτες της χώρας, όπου θα μπορούν να "πουν το λόγο τους". Τόσο στο Ιδρυτικό Συνέδριο του ζαπατιστικού Μετώπου -όπου θα συμμετάσχουν ως παρατηρητές και μόνον- όσο και στη Δεύτερη Συνέλευση του Εθνικού Ινδιάνικου Συνεδρίου στη πυραμίδα του Cuicuilco όπου "συναντιούνται το χρήμα και το δίκαιο" -όπως και στα πολυπληθές τα πολιτικά και πολιτιστικά δρώμενα

στην Πανεπιστημιούπολη και την Πλατεία των Τριών Πολιτισμών, οι ζαπατίστας, οι άνθρωποι που αρνούνται το πρόσωπό τους γιατί αρνούνται τη λήθη, θα "βγουν" από τη σιωπή, για να γνωρίσουν, για να δουν, για να συναντηθούν, για να προκαλέσουν με τον αγώνα τους, για να προβάλλουν με ένα λόγο- μίαν "άλλη" κουλτούρα αντίστασης.

"Αυτή η πορεία έμοιαζε σαν κάθε βήμα της να

Κουβέντα στην Πανεπιστημιούπολη, 15 Σεπτέμβρη

ροι, οι ομοφυλόφιλοι και οι λεσβίες, όλοι και όλες οι μεξικάνοι και οι μεξικάνες.

Οι μαθητές, για άλλη μια φορά -όπως το 1994-, είμαστε οι ζαπατίστας(...)", θα πουν -μεταξύ άλλων- στο αποχαιρετιστήριο μήνυμά τους οι ζαπατίστας, οι άντρες και οι γυναίκες που, όπως λέει ο Εδουάρδο Γκαλεάνο, σου μεγαλώνουν την καρδιά.

Κείμενο - Φωτογραφίες: Ε.Π.

Υ.Γ.: Στη La Garrucha, η δεκαεξάχρονη Felisa με αποχαιρετούσε χαμογελαστή και ζητούσε με επιμονή να δώσω πολλά χαιρετίσματα, αγκαλιές και φιλιά στους παππούδες, στους γονείς, στα αδέρφια, στους συντρόφους και τις συντρόφισσές μου. Η Felisa δεν ήταν δυνατόν να φανταστεί την εικόνα μιας κλειστής αγκαλιάς, ενός ψυχρού "γεια". Κάτι τέτοιο δεν το έχει δει ποτέ με τα μάτια της.

Στην πυραμίδα του Cuicuilco, 14 Σεπτέμβρη

υπολογίζονται -για καθένα/μία από τους 1.111- απελπισμένοι από τη φοβερή κοσμοσυρροή. Τα ελικόπτερα δεν σταματούν να πετούν πάνω από τα κεφάλια μας, και να θυμίζουν στους ζαπατίστας τις κοινότητές τους. Σφυρίγματα αποδοκιμασίας και υψωμένες γροθιές. "Ζήτω ο EZLN", "η Τσιόπας δεν είναι καρτέλ, μακριά ο στρατός", "δεν θα σταματήσουμε να χειροκροτούμε, η άτιμη κυβέρνηση πρέπει να πεθάνει", "χωρίς δικαιοσύνη, δεν υπάρχει ειρήνη" και ο ζαπατιστικός ύμνος συνοδεύουν ολόκληρη την πορεία των πε-

ANDRÉ BRETON:

Αφοσίωση, καλή θέληση, οραματισμός

Στις 28 Σεπτέμβρη του 1966 έσβυσε το πνεύμα που χωρίς να είναι το φωτεινότερο όλων συνδέθηκαν με το σουρρεαλισμό, ήταν όμως σίγουρα εκείνο που τον εκπροσώπησε με τον αυθεντικότερο τρόπο. Ο Αντρέ Μπρετόν εξέφρασε στο πρόσωπό του όλες τις ταλαντεύσεις του σουρρεαλισμού στην πορεία του για την πραγματοποίηση του διπλού αιτήματος: της δημιουργίας του συνολικού ανθρώπου μέσα στο βασίλειο της ελευθερίας. Η ζωή του Μπρετόν καθορίστηκε από τις ίδιες αντιφάσεις που καθόρισαν -και περιόρισαν- τον ίδιο το σουρρεαλισμό. Από τη μια μεριά, έκφραση του ονείρου, δημιουργία, καθημερινή ζωή, απέχθεια απέναντι στην θεάματική κι εμπορευματική οργάνωση, επανάσταση. Κι από την άλλη, μυστικοπάθεια, ιεροποίηση του έρωτα, τάσεις διανοουμενισμού, για μεγάλη περίοδο εγκατάλειψη του επαναστατικού σχεδίου στο μπολσεβικισμό. Ο σουρρεαλισμός στο σύνολό του αποτέλεσε τα αποσπάσματα ενός σχεδίου για τη χειραφέτηση του ανθρώπου, στο οποίο πάντως οι σουρρεαλιστές (ή όσοι απ' αυτούς αποδείχτηκαν άξιοι αυτού του ονόματος) πίστεψαν με ειλικρίνεια κι αγνότητα. Ο Μπρετόν ξεκινώντας από τον αναρχοντανταισμό, που τον αρνήθηκε στοχεύοντας σ' ένα πραγματικά συγκροτημένο κίνημα, ακολούθησε μια πορεία που συχνά φαινόταν να διαθέτει στόχους αλλά όχι προσανατολισμό, για να επιστρέψει, στα τελευταία 15 χρόνια της ζωής, σε ένα λόγο δυναμικό όσο αυτός της νιότης του, ένα λόγο όμως πλέον απαλλαγμένο από αυταπάτες. Σε αυτή τη σελίδα δημοσιεύουμε (για πρώτη φορά στα ελληνικά) ένα χαρακτηριστικό κείμενο αυτής της περιόδου. Μπορεί ο σουρρεαλισμός να αφομοιώθηκε σέ τρομακτικό βαθμό (κάτι εγγενές στα ίδια του τα χαρακτηριστικά), ωστόσο το έργο του Μπρετόν (όπως και του Αρτώ, του Περέ κ.α.) θα ακτινοβολεί πάντοτε την αθωότητα του επαναστατικού ενθουσιασμού και του ευαίσθητου ονείρου, την υπόσχεση της αδιάκοπης δυνατότητας για μια νέα πάντοτε αρχή.

Ο Μπρετόν κηδεύτηκε την 1^η Οκτώβρη του 1966. Κανένας λόγος δεν εκφωνήθηκε στην κηδεία του. Πάνω στο μνήμα του υπήρχε μόνο το στεφάνι της αναρχικής ομάδας "Λουίζ Μισέλ".

18 Φεβρουαρίου 1896 Γέννηση του Αντρέ Μπρετόν.
1917-'18 Στο Παρίσι, συνδέεται με τον Φίλιπ Σουπύ, το Λουί Αραγκόν και τον Πωλ Ελύαρ.
1919 Μαζί με τον Αραγκόν και το Σουπύ εκδίδουν το περιοδικό "Littérature". Μαζί με τον Σουπύ γράφει το πρώτο κείμενο αυτόματης γραφής, τα "Μαγνητικά πεδία".
1920 Συνάντηση με τον Τριστάν

Τζαρά.
1922 Ρήξη με τους ντανταϊστές.
1924 Ο Μπρετόν εκδίδει το "Σουρρεαλιστικό Μανιφέστο". Την 1η Δεκεμβρίου εκδίδεται το πρώτο τεύχος της επιθεώρησης "Η Σουρρεαλιστική Επανάσταση", της οποίας την έκδοση αναλαμβάνουν, μέχρι τον Ιούλη του 1925, ο Περέ και ο Πιέρ Ναβίλ. Ο Αντωνέν Αρτώ αναλαμβάνει το Γραφείο Σουρρεαλιστικών Ερευνών.

1925 Ο Μπρετόν και πολλοί σουρρεαλιστές, συνδέονται με το Κομμουνιστικό Κόμμα.
1928 Ο Μπρετόν απομακρύνεται από τους κομμουνιστές. Δημοσιεύεται η "Νατζά".
1930 Ίδρυση του νέου περιοδικού "Ο Σουρρεαλισμός στην Υπηρεσία της Επανάστασης".
1935 Προσχωρεί στην ομάδα "Αντεπίθεση" του Ζωρζ Μπατάιγ,

που αντιτίθεται στο σταλινισμό και την άνοδο του φασισμού.

1937 Εκδίδεται ο "Τρελλός Έρως".

1938 Ο Μπρετόν μένει για λίγο στο Μεξικό, όπου γνωρίζεται με τον Τρότσκι. Ίδρύει μαζί του τη FIARI (Διεθνής Συνομοσπονδία Ανεξάρτητης Επαναστατικής Τέχνης).

1941 Φεύγει για τις ΗΠΑ, όπου θα ζήσει για 5 χρόνια.

1944 Γράφει την "Αρκάνα 17".

1945 Γράφει την "Ωδή στον Σαρλ Φουρριέ".

1946 Επιστρέφει στο Παρίσι.

1950 Μαθαίνει πως σκοπεύουν να του απονεύσουν το βραβείο της πόλης του Παρισιού. Αρνείται προκαταβολικά.

1951 Ξεκινά τη συνεργασία του με την εφημερίδα της Αναρχικής Ομοσπονδίας.

1956 Ίδρύει το περιοδικό "Le Surrealisme Meme". Συμμετέχει στη συγγραφή του κειμένου "Ουγγαρία, Ανατέλων Ήλιος", όπου χαιρετίζεται η εξέγερση στην Ουγγαρία.

1958 Ομιλητής στη συγκέντρωση της Αναρχικής Ομοσπονδίας ενάντια στον πόλεμο στην Αλγερία.

1961-'65 Διευθύνει το περιοδικό "Ρωγμή".

1966 Στις 28 Σεπτέμβρη, πεθαίνει στο Παρίσι.

Δεν θα ξεχάσω ποτέ την ανακούφιση, την περηφάνεια και την έξαρση που ένιωσα κάποια από τις πρώτες φορές που με πήγαν, παιδί, στο νεκροταφείο, όταν ανάμεσα σε καταθλιπτικά ή γελοία επιτύμβια μνημεία, ανακάλυψα μια απλή πλάκα από γρανίτη μ' αυτή την υπέροχη επιγραφή, χαραγμένη με κόκκινα κεφαλαία γράμματα:

"ΟΥΤΕ ΘΕΟΣ
ΟΥΤΕ ΑΦΕΝΤΗΣ"

"Αρκάνα 17", 1944

Ο άνθρωπος θα μάθει να κατευθύνει τη ζωή του τη μέρα που, όπως ο ζωγράφος, θα δεχτεί να αναπαράγει αναλλοίωτα ό,τι μπορεί να του αποκαλύψει από πριν για τις πράξεις του μια κατάλληλη οθόνη. Η οθόνη αυτή υπάρχει. Κάθε ζωή περιλαμβάνει ομοιογενή σύνολα από γεγονότα με θολή και ραγισμένη όψη· αρκεί να τα κοιτάξει προσεκτικά, για να διαβάσει πάνω τους το μέλλον του. Ας προχωρήσει μέσα στη δίνη, ας ακολουθήσει τα ίχνη των γεγονότων που τον έχουν σημαδέψει. Τότε, αν οι ερωτήσεις που θα θέσει αξίζουν τον κόπο, όλες οι λογικές αρχές που έχουν ξεστράτισει θα έρθουν να τον συναντήσουν, όλες οι δυνάμεις του αντικειμενικού τυχαίου που αδιαφορούν για την αληθοφάνεια.

"Ο Τρελλός Έρως", 1937

Κρίνοντας την πορεία της ιστορίας, όποιον βέβαια η αλήθεια δεν εμφανίζεται παρά για να γελάσει κάτω απ' τα δόντια της, εκφράζομαι τουλάχιστον υπέρ αυτής της μειοψηφίας που μπορεί αδιάκοπα ν' ανανεώνεται και να ενεργεί σαν μοχλός: η μεγαλύτερή μου φιλοδοξία θά 'ταν να της αφήσω τη θεωρητική έννοια που θα μπορεί να μεταβιβάζεται απεριόριστα μετά από μένα

"Προλεγόμενα σ' ένα Τρίτο Μανιφέστο του Σουρρεαλισμού ή όχι", 1946

Ο φωτεινός πύργος

Ήταν μέσα στο μαύρο καθρέφτη της αναρχίας που ο σουρρεαλισμός αναγνώρισε για πρώτη φορά τον εαυτό του, κι αυτό πολύ πριν καν ο ίδιος αυτοπροσδιοριστεί, τότε που αποτελούσε απλά μια ελεύθερη ένωση ατόμων που περιφρόνουναν αυθόρμητα και συνολικά τις κοινωνικές και ηθικές καταπιέσεις των καιρών τους. Μια από τις πηγές έμπνευσης που μας έθρεψε με τον καταφανή δυναμισμό της, εκείνα τα χρόνια του μεσοπολέμου, ήταν η ακόλουθη μπαλάντα του Laurent Tailhade:

Πάλλονται οι καρδιές μας ταραγμένες
Αναρχία! Που φέρνεις το φως!
Διώξε τη νύχτα! Εξόντωσε τα σκουλήκια!
Και ύψωσε τους ουρανούς, ακόμα και πάνω απ' τους τάφους μας
Ο φωτεινός πύργος που δεσπόζει πάνω απ' τη θάλασσα!

Εκείνη την περίοδο, η σουρρεαλιστική απόρριψη ήταν συνολική, αρνούμενη ολότελα να καναλιζαριστεί στην πολιτική. Όλοι οι θεσμοί στους οποίους αναπαύονταν ο σύγχρονος κόσμος και που είχαν οδηγήσει στον 1ο παγκόσμιο πόλεμο, αντιμετώπιζονταν από εμάς ως διεστραμμένοι και σκανδαλώδεις. Αγωνιζόμασταν ενάντια στο σύνολο του αμυντικού οπλοστάσιου αυτής της κοινωνίας: το στρατό, τη "δικαιοσύνη", την αστυνομία, τη θρησκεία, τα πνευματικά και νομικά γιγασκώφια, τη σχολική εκπαίδευση. Τόσο οι συλλογικές διακηρύξεις όσο και τα ατομικά κείμενα του Aragon εκείνης της εποχής, του Artaud, του Crevel, του Desnos, του αλλοτινού Eluard, του Ernst, του Leiris, του Masson, του Peret, του Queneau και τα δικά μου, κατέγραφαν την κοινή μας επιθυμία ώστε αυτοί οι θεσμοί να αναγνωριστούν ως μάστιγα και ως τέτοιοι να πολεμηθούν. Αναμφίβολα, για να τους πολεμήσουμε σήμερα με κάποιες πιθανότητες επιτυχίας πρέπει να επιτεθούμε στο οπλοστάσιό τους, που στην ουσία ανήκει στην ηθική και λογική τάξη: η παρουσιαζόμενη ως "λογική" δεν είναι παρά μια ψευδεπίγραφη ετικέτα που καλύπτει την απεχθέστερη έκφραση της "κοινής γνώμης" και της παραποιημένης από τον

χριστιανισμό "ηθικής", με στόχο την αποθάρρυνση οποιασδήποτε προσπάθειας αντίστασης ενάντια στην εκμετάλλευση.

Μια μεγάλη φλόγα υψωνόταν εκείνα τα χρόνια από τις στάχτες -ήμασταν νέοι- και πρέπει να επιμείνω στην διαβεβαίωση πως η φλόγα εκείνη συνεχώς φούντωνε και εκφραζόταν στη ζωή και το έργο των ποιητών:

Αναρχία! Που φέρνεις το φως!

Και αυτοί οι ποιητές ήταν ο Tailhade, ο Baudelaire, ο Rimbaud, ο Jarry, που όλοι οι ελευθεριακοί σύντροφοί μας θα έπρεπε να γνωρίζουν, όπως επίσης και το Sade, το Lautreamont, το Schwob...

Γιατί δεν στάθηκε δυνατό εκείνη την εποχή να υπάρξει μια οργανική σύνθεση των αναρχικών και των σουρρεαλιστών; Ακόμα αναρωτιέμαι, 25 χρόνια μετά. Αναμφίβολα, η ιδέα της αποτελεσματικότητας που χαρακτηρίζει την εποχή καθόρισε τις εξελίξεις. Αυτό που θεωρήθηκε ως ο θρίαμβος της επανάστασης στη Ρωσία, η δημιουργία ενός εργατικού κράτους, επηρέασε τις αντιλήψεις. Η μόνη σκιά που υπήρχε τότε -και βάραινε σαν ανεξίτηλη κηλίδα- ήταν η καταστολή της εξέγερσης στην Κρονονόδη, το Μάρτη του 1921, κάτι με το οποίο ποτέ δεν θα μπορούσαν να συμβιβαστούν οι αναρχικοί. Ωστόσο, μέχρι το 1925, μονάχα η 3η Διεθνής φαινόταν να διαθέτει τα μέσα για την αλλαγή της κοινωνίας. Υπήρχε η εντύπωση πως παρά τα φανερά σημάδια οπισθοδρόμησης και εκφυλισμού, η κατάσταση στην Ανατολή ήταν ακόμα αντιστρέπτη. Οι σουρρεαλιστές ζούσαν τότε με την πεποίθηση πως μια κοινωνική επανάσταση που θα επεκτεινόταν σε όλες τις χώρες δεν μπορούσε παρά να στοχεύει σε ένα ελευθεριακό κόσμο (ορισμένοι θα έλεγαν σουρρεαλιστικό, αλλά είναι το ίδιο). Αρχικά όλοι είχαν αυτή την αντίληψη, ακόμα κι εκείνοι (όπως ο Eluard, ο Aragon κλπ) που στη συνέχεια πρόδωσαν τα ιδανικά τους σε τέτοιο βαθμό ώστε να επιτύχουν μια αξιοζήλευτη (στα μάτια των εμπόρων) καριέρα στον σταλινισμό. Ωστόσο οι άνθρωποι πό-

θοι και ελπίδες δεν μπορούν να κρίνονται από τους προδότες τους:

Διώξε τη νύχτα! Εξόντωσε τα σκουλήκια!

Είναι πλέον γνωστή η αισχρή λεηλασία που πραγματοποιήθηκε μέσα απ' αυτές τις αυταπάτες στη διάρκεια της δεύτερης 25ετίας του αιώνα μας. Ο ελευθεριακός κόσμος που ονειρευτήκαμε αντικαταστάθηκε από μια πραγματικότητα όπου η δουλικότερη υποταγή εκθειάζεται ως αρετή, τα πιο στοιχειώδη ανθρώπινα δικαιώματα καταργούνται, ολόκληρη η κοινωνική ζωή περιστρέφεται γύρω από κομμισάριους και βασανιστές. Όπως σε όλες τις περιπτώσεις όπου ένα ανθρώπινο ιδανικό διαστρέφεται σε τέτοιο βαθμό, το μόνο ιατρικό είναι η αναγέννησή του μέσα στο μεγάλο ρεύμα ευαισθησίας που το γέννησε, η επιστροφή στις αρχές που του επέτρεψαν να σχηματισθεί. Είναι στον ίδιο τον ορίζοντα αυτής της πορείας που σήμερα, επιτακτικότερα από ποτέ, ξεπροβάλλει ο αναρχισμός και μόνο αυτός. Αυτός, και όχι η καρικατούρα του που μας παρουσιάζουν, ο αναρχισμός, που ο σύντροφός μας Fontenis περιγράφει ως "τον ίδιο το σοσιαλισμό, τον αγώνα για την ανθρώπινη αξιοπρέπεια (την ελευθερία και την ευημερία), το σοσιαλισμό όχι ως μια υπόθεση οικονομικών ή πολιτικών ζητημάτων, αλλά ως έκφραση περιοχών του ανθρώπινου που εξερευνούνται μέσα στον πόθο για τη δημιουργία μιας κοινωνίας χωρίς τάξεις, χωρίς κράτος, όπου όλες οι ανθρώπινες αξίες και επιθυμίες βρίσκουν την πραγματικότητά τους". Αυτήν την αντίληψη μιας εξέγερσης και μιας γενναιοδωρίας που η μία είναι αναπόσπαστη από την άλλη και ταυτόχρονα είναι και οι δυο τους -σε πείσμα του Camus- απεριόριστες, αυτή την αντίληψη οι σουρρεαλιστές την υιοθετούν ανεπιφύλακτα. Απελευθερωμένη από τη θανάσιμη ομίχλη των καιρών μας, είναι η μόνη που μπορεί να επιτρέψει να ξεπροβάλλει σε όλο και περισσότερα μάτια...

...Ο φωτεινός πύργος που δεσπόζει πάνω απ' τη θάλασσα!

Andre Breton, Γενάρης του 1952

Πλίνθοι ιε και κέραμοι...

“ελευθέρως δε τα προς το κοινόν πολιτεύομεν...ώστε τολμάν τε οι αυτοί μάλιστα και περί των όσων επιχειρήσομεν εκλογίζεσθαι... καθότι άν κοινωνήσαιμεν, αληθεύομεν, ά δε άν ιδιάσαιμεν, ψευδόμεθα. (Περικλέους Επιστάφιος)

Στη συνείδηση του περισσό-
τερου κόσμου η πολιτική,
σαν έννοια, είναι στενά συ-
νυφασμένη μόνο, ή κυρίως μόνο
με τα κατηγορήματα του πειθί-
νου καταναγκασμού, της ηγεμονίας
και της εκμετάλλευσης. Από τον
πρώμο Θουκυδίδη εως και τον ύ-
στερο Hobbes, το πολιτικό πρά-
τειν κατάνοείται σχεδόν αποκλει-
στικά στη βάση του “πολέμου ό-
λων μεταξύ όλων”, με μακιαβελλι-
κές μάλιστα προδιαδιαγραφές με-
ταξύ νικητών και ηττημένων. Έτσι
η πολιτική, στα πλαίσια της δυτι-
κής σκέψης, μοιάζει να εξαντλείται
είτε στον περίφημο διάλογο μετα-
ξύ Μηλίων και Αθηναίων, είτε στα
διαυγή και οπωσδήποτε απαισιό-
δοξα συμπεράσματα του πρώ-
σου στρατηγού Κλαούζεβιτς.

Η σημασιοδότηση όμως της πο-
λιτικής τέχνης με όρους κυριαρ-
χίας και υποταγής δεν είναι, φυσι-
κά, ούτε τυχαία ούτε όμως και αυ-
τονόητη. Μαρξιστές διανοητές και
λενινόφρονες ακτιβιστές, όπως ε-
ξάλλου ριζοσπάστες φιλελεύθεροι
και αστοί πλουραλιστές, έχουν κα-
τά καιρούς αποδεχτεί την άποψη
ότι η διαίρεση της ανθρώπινης φυ-
λής σε φίλους και εχθρούς είναι η
πλέον φυσική συνθήκη της συλλο-
γικής ζωής. Από αυτή την παραδο-
χή ίσως προκύπτει και ο κυνικός
ρεαλισμός τους, που αντιλαμβάνε-
ται την πολιτική, τότε σαν διαδικα-
σία βίαιης καταστολής στα στενά
και δογματικά πλαίσια ενός προε-
ξάρχοντος κοινωνικού συνβολάι-
ου, και τότε σαν διαδικασία διαχεί-
ρισης στα πλαίσια μιας δυνα-
μικής και πρωτοπόρας η-
γετικής κλίμακας αντίστοιχα.

Όμως και υπό το φώς
της δεδομένης ιστορικής
εμπειρίας, θα μπορούσε
κανείς να αντιτάξει την ά-
ποψη ότι όλα τα παραπάνω
συνιστούν βεβαίως πο-
λιτική. Και αν, οι, σύμφωνα
πάντα με το Θουκυδίδη, ανθρωπο-
λογικές σταθερές της βίας, της
πλεονεξίας, της αδικίας έχουν πά-
ψει στους μεταμοντέρνους και-
ρούς μας να θεωρούνται τα βαθύ-
τερα αίτια κάθε πολεμικής - πολιτι-
κής διαμάχης, στα πλαίσια της α-
στικής κοινωνίας είναι η ύπαρξη
του κοινωνικού ζητήματος που ε-
παγωγικά μάς οδηγεί πάλι στην ί-
δια και την αυτή αρχή. Στη διαίρε-
ση δηλαδή της ανθρώπινης κοι-
νωνίας σε άρχοντες και αρχομέ-
νους, στην κατίσχυση της υπερο-
χής του ισχυρότερου, τέλος στη
βαθύτερη και “αρχαϊκή” της ουσία
που είναι ο σκληρός και διαρκής
πόλεμος. Φαύλος κύκλος λοιπόν,
ή απροσπάθεια μας να προσδιορί-

σουμε με άλλους όρους το πολιτι-
κό φαινόμενο σκοντάφτει σε δυσε-
πίλυτα προβλήματα όπως, εν προ-
κειμένω, αυτό του τετραγωνισμού
του κύκλου;

Ας μην είμαστε όμως τόσο πα-
ραδόπιοι. Φυσικά και θα συμφω-
νήσουμε με την άποψη ότι η πολι-
τική στις πρωταρχικές της διαστά-
σεις συνιστά πράγματι τη διευθέ-
τηση και κατανομή της κοινωνικής
εξουσίας, συχνά με όρους άδι-
κους και καταπιεστικούς. Αυτή εί-
ναι όμως η μία μόνο όψη της. Είναι
μια απαισιόδοξη σημασιοδότηση
της κοινωνικής οργάνωσης και της
ανθρώπινης κοινωνικότητας γενι-
κότερα. Είναι αυτή ακριβώς η ετε-
ρόνομη άσκηση της πολιτικής που
φράζει τις διεξόδους για κοινωνι-
κή απελευθέρωση και απομακρύ-
νει τις προοπτικές για συλλογική
δράση.

Σε ότι ακολουθεί, υιοθετούμε
μια περισσότερο αριστοτελική
προσέγγιση του πολιτικού φαινο-
μένου. Με αυτή την έννοια τονί-
ζεται ότι η πολιτική είναι υπόθεση ο-
λόκληρης της πόλης. Δεν πρόκει-
ται για μια μονομερή διευθέτησή
διαφορών από ανεξάρτητους και
ανεξέλεγκτους μηχανισμούς σε
βάρος της κοινωνίας, είτε πρόκει-
ται για το γραφειοκρατικό κράτος
είτε για το μηχανισμό της αγοράς.
Η πολιτική προδικάζει, κι όταν α-
κόμη δεν εξασφαλίζει, τη δυνατό-
τητα του κάθε μέλους της οργα-
νωμένης κοινωνίας ξεχωριστά για
παρέμβαση. Η πολιτική πράξη εί-
ναι διαδικασία και μεθόδευση για
την κάλυψη της βαθύτερης επικοι-
νωνιακής και οργανωτικής ανά-
γκης των ανθρώπων. Είναι ο τρό-
πος με τον οποίο εμφανίζονται, α-
ξιολογούνται και συγκρούονται
στη βάση του “λόγον διδόναι” τα
προβλήματα της ανθρώπινης κοι-
νωνικότητας γενικότερα.

Ο ρόλος της Πολιτι-
κής, όπως και
α υ -

την πολιτική να αποκτήσει ένα κά-
ποιο νόημα, γεφυρώνοντας πα-
ράλληλα το αρχαϊκό της παρελθόν
με το ζοφερό σήμερα.

Τα βασικά λοιπόν ερωτήματα
που θα προσπαθήσουμε να ανα-
πτύξουμε σε ότι ακολουθεί: Υπάρ-
χουν μέσα στα συγκεκριμένα πλάι-
σια των περιορισμών που επιβάλ-
λει η γιγάντωση της κρατικής ε-
ξουσίας ενδείξεις για μια εναλλα-
κτική πολιτική παρέμβαση, που
δεν θα στηρίζεται σε μια εσχατο-
λογική μεγάλη νύχτα αλλά, αντίθε-
τα, θα πραγματώνεται στο εδώ και
το τώρα; Διαφορετικά. Υπάρχουν
τρόποι συνειδητοποίησης αυτής
της δυνατότητας και περιθώρια
κοινωνικής δράσης στα πλατεία
στρώματα του λαού, πέρα από την
κυρίαρχη πολιτική σύμβαση,
που φαίνεται να εξουσιάζει
απόλυτα τις σύγ-
χρονες “φι-
λελύ-

τοποθέτησής μας, έστω και με τη
μορφή μιας θυμικής επιταγής. Πι-
στεύουμε λοιπόν πως είναι καιρός
πια η λαϊκή διαμαρτυρία και η κοι-
νωνική κριτική, έστω και μέσα στις
συνθήκες και τα θεσμοθετημένα
περιθώρια του υφιστάμενου συ-
στήματος εξουσίας, να καταστεί
αποφασιστικός παράγοντας αλλα-
γών και εξελίξεων. Μια τέτοια πα-
ρέμβαση, ένα είδος αλλαγής απθ
τα κάτω, θα ήταν δυνατό να αρχί-
σει, και, ως ένα βαθμό, έχει ήδη
αρχίσει, εξωσυμβατικά και αυθόρ-
μητα για μικρά και καθημερινά ζη-
τήματα. Εδώ θα μπορούσαμε να
αναφέρουμε όλα τα μηνύματα που
εκπέμπουν οι ποικίλλες κοινωνικές
διαδικασίες, αντιλήψεις, σχέσεις
και κινήματα, η πολυπρισματική
και μερικευμένη δράση των οποί-
ων, από ένα σημείο και μετά, επα-
ναπροσδιορίζει και διευρύνει το ί-
διο το πολιτικό παιχνίδι. Κοινωνικά
κέντρα, αυτοδιαχειριζόμενα στέ-
κια, οικολογικές οργανώσεις και
οργανώσεις αυτοάμυνας από την
κρατική καταστολή καταδεικνύουν
την ενεργό συμμετοχή των ενδια-
φερομένων στις αποφάσεις που
τους αφορούν, καταδεικνύουν τη
σταδιακή και σε μοριακό επίπεδο
πραγμάτωση μιας νέας ελεύθερης
κοινότητας, μιας ριζοσπαστικής
ρωγμής μέσα στο καβούκι της πα-

και αναμορφωτικών προτάσεων.
Οι μεγάλες αφηγήσεις που κατά
καιρούς κατασκευάζονται στα ερ-
γαστήρια των κοινωνικών επιστη-
μών ή στα γραφεία των κομμάτων,
σχεδόν ποτέ όμως στο στίβο του
κοινωνικού ανταγωνισμού, φαίνε-
ται πως έχουν πεθάνει. Το ίδιο και
τα σωτηριακά κοινωνικά συστήμα-
τα που, ενώ φυτρώνουν στις καρ-
διές των επαναστατών και στην
φαντασία των ονειροπόλων, κατα-
λήγουν στα συρτάρια της τεχνο-
κρατίας και των ειδικών της εξου-
σίας, στην καλύτερη, ή στις εκτο-
πίσεις και τις μαζικές δολοφονίες
στα στρατόπεδα εργασίας, στην
χειρότερη.

Η πολιτική λοιπόν παρέμβαση
στην οποία αναφερόμαστε, θα
μπορούσε να εμφανιστεί όταν δια-
πολική απόφαση και ταυτόχρονα
ως εξωσυστημική, άρα κινήματι-
κή, συνθήκη για δράση. Μια τέτοια α-
πόφαση και δράση, που ταυτόχρο-
να αρνείται τις μεγαλόσχηνες, συ-
χνά δημαγωγικές, διακηρύξεις της
μεγάλης πολιτικής, δεν ξεκινά μό-
νο από τη διάχυτη δυσφορία για
τα όποια παιχνίδια εξουσίας παίζο-
νται στην κορυφή, αλλά μπορεί και
να ριζώσει στην ανάγκη για μια
διαρκή πολιτικοποίηση της καθη-
μερινότητας. Βέβαια, η συμβατική
πολιτική, όπως αυτή προσδιορίζε-
ται μέσα απ' τους κανόνες της κοι-
νοβουλευτικής δημοκρατίας, εξα-
κολουθεί να παίζει διαχειριστικό
ρόλο σε βάρος “της ελεύθερης
βούλησης του κοινού πολίτη”. Στη
σημερινή συγκυρία μάλιστα η σύ-
ζητη πολιτικού - οικονομικού
(που θα αναφερθούμε στη συνέ-
χεια) ακυρώνει την ίδια την πολιτι-
κή ιδιότητα και την μεταφράζει
στο γνώριμο ασφυκτικό εξουσια-
στικό ζεύγος μεταξύ διευθυντών -
διευθυνόμενων. Άλλωστε η κομ-
ματική ηγεμονία (ας μη μιλάμε μό-
νο για άρχουσα τάξη) που εξου-
σιάζει την παραδοσιακή πολιτική
σκηνή με την αυστηρά ιεραρχική
και αυταρχική δόμησή της τρέφε-
ται από την παραπλανητική μέχρις
απαράδεκτα κυνικά αδιάφορη συ-
μπεριφορά των κομματικών εγκλω-
βισμένων “ψηφοφόρων”. Η άκριτη
πειθαρχία των στελεχών και η μο-
νοπώληση της εξουσίας από γρα-
φειοκρατικούς μηχανισμούς πα-
ραμορφώνουν τόσο την πολυφω-
νική συγκρότηση της πολιτικής
οργάνωσης πάνω στην οποία η α-
στική κοινωνία υποτίθεται ότι στη-
ρίζεται, όσο και τις συ-
νταγματικές

λ ι ά ς .
Βέβαια,
ανάμε-
σα - σε
α υ τ έ ς
τις κινή-
σεις και
στην θε-
σμισμό
πολιτική ε-
ξουσία τού α-
στικού κράτους
δεν υπάρχουν
μόνο αντικειμε-
νικές δυσκολίες
και πιθανότητες
καταστολής.
Πολύ περισσό-
τερο, υπάρχει το
αίτημα μιας δια-
φορετικής κοι-
νωνικοπολιτικής
συμπεριφοράς:
για παράδειγμα,
η κατάληψη ενός
χώρου είναι ανά-
γκη και πραγμά-
τωση της

τός της Δικαιοσύνης ή του Νόμου,
της Ηθικής και του Εθίμου, είναι
συνεπώς κατ'ανάγκη κανονιστικός
αλλά και συγχρόνως χειραφετητι-
κός. Περιοριστικός και μαζί απε-
λευθερωτικός. Ετεροβουλία μαζί
και αυτεξουσία. Απόξένωση και
κοινωνικότητα. Πάνω απ' όλα ό-
μως είναι διαδικασία διακανονι-
σμού και διευθέτησης των προσώ-
πων και των πραγμάτων με χωρίς,
βέβαια, νικητές και ηττημένους
στην κοινωνική διαμάχη.

Φρονούμε λοιπόν ότι μόνο μέσα
στα όρια μιας συγκρατημένα αι-
σιόδοξης προοπτικής για κοινωνι-
κή συμβίωση, μόνο μέσα στα πλάι-
σια της κοινωνικής χειραφέτησης,
μπορεί η συζήτηση σήμερα για

θερες ολιγαρχίες; Υπάρχει η δυ-
νατότητα αυτή η παρέμβαση να
ριζώσει ως ένας νέος χωρο-χρό-
νος στις ολοένα και πιο πολύπλο-
κες δομές της εμπορευματικής
κοινωνίας που διαρκώς ιδιωτικο-
ποιεί το πολιτικό και εξαφανίζει τη
δημόσια ζωή; Και τέλος, αλλά όχι
λιγότερο σημαντικό, ποια είναι ε-
κείνα τα υποκείμενα και με ποιους
όρους θα μπορέσουν να πραγμα-
τώσουν το “ξεμάγεμα” της εξου-
σίας από τα κάτω χωρίς αυτή τη
φορά ιστορικά προσδιορισμένους
καίσαρες και μονομάχους;

Αλλά πριν όμως αναφερθούμε
διεξοδικότερα σε αυτά τα ερωτή-
ματα, ας δώσουμε το στίγμα της

ανάγκης μαζί. Η αληθινή ριζοσπα-
στική προοπτική δεν μπορεί παρά
να στηρίζεται σε θετικές προτά-
σεις, στην πραγμάτωση στο παρόν
ποιοτικών αλλαγών της ζωής.

Μέχρις και τα σήμερα αποδεί-
κτηκε με τον πιο κατηγορηματικό
τρόπο πως οι μεγαλόσχηνες ύπο-
σχέσεις για δομικές ανακατατά-
ξεις και ποιοτικές αλλαγές, που
τόσο απλόχερα μοιράζουν οι πρω-
ταγωνιστές των μπαλκονιών και οι
πεφωτισμένες προτοπορίες, δεν
φαίνεται καν να ικανοποιούν και
τις πιο στοιχειώδεις προσδοκίες.
Το ίδιο απογοητευτικές αποδει-
κνύονται σε διεθνές επίπεδο και οι
απόπειρες των μεγάλων αφηγήσε-
ων με την μορφή επεξηγηματικών

διακηρύξεις περί ελευθερίας και
άλλων τέτοιων φαντασιακών πα-
ρομοιών, που πάλι υποτίθεται ότι
το ισχύον σύστημα υπερασπίζει.

Και για να τελειώσουμε λιγότε-
ρο κομπά. Ενώ συσσωρεύονται
όλα τα δεινά μιας παρασφαρμένης
καπιταλιστικής οργάνωσης, τα μη
προνομιούχα κοινωνικά στρώματα
και περιφερειακές ομάδες δεν α-
πολαμβάνουν, ούτε καν στόχειω-
δώς, πολλά από τα πολυδιαφημι-
ζόμενα αγαθά της αστικής δημο-
κρατίας και της σύγχρονης της σο-
σιαλδημοκρατικής συναίνεσης.

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

Β.Λ.